

Nr 5 A.

Godkänd av första kammaren den 5 april 1927.
Godkänd av andra kammaren den 5 april 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1927—1928 under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(Statsutskottets utlåtande nr 5.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 4 januari 1927 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1927—1928 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden nämnda dag) att

dels från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å socialdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22, å samma stat upptaga en registratorsbefattning i lönegraden B 15;

dels från och med samma dag till övergångsstat överföra den nuvarande registratorsbefattningen i departementet;

dels godkänna de av departementschefen förordade förslagen till ordinarie avlöningsstat samt till övergångsstat för socialdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 248,700 kronor, med 16,700 kronor till 232,000 kronor.

Vad angår Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om utbyte av den nu å socialdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22 mot en dylik befattning i lönegraden B 15, får riksdagen erinra om riksdagens numera i detta ämne fattade beslut. Riksdagen har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Då vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i avseende å socialdepartementets stat ej heller givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å socialdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22, å samma stat upptagit en registratorsbefattning i lönegraden B 15;

dels från och med samma dag till övergångsstat överfört den nuvarande registratorsbefattningen i departementet;

dels godkänt de av chefen för socialdepartementet i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade förslagen till ordinarie avlöningsstat samt till övergångsstat för socialdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

dels ock nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli*, nu 248,700 kronor, med 16,700 kronor till 232,000 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

2:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag angående ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen (punkt 2) kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

3:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen till *förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 95,000 kronor.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att till offentliga arbetsförmedlingen i riket m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 240,000 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle de i riksstaten nu uppförda anslagen till befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket samt till medellösa arbetssökandes resor sammanslås till ett gemensamt anslag under rubriken »offentliga arbetsförmedlingen i riket m. m.». Anslaget har med hänsyn till belastningen å de båda anslagen under budgetåret 1925—1926 ansetts böra bestämmas till 240,000 kronor.

Riksdagen har under punkt 32 av sin skrivelse nr 10 A angivit sin principiella ståndpunkt till det av Eders Kungl. Maj:t i detta och ett flertal andra fall tillämpade förfaringssättet att till ett gemensamt anslag sammanslå två eller flera fristående, å riksstaten uppförda anslag. Därvid har riksdagen uttalat sina betänkligheter mot att detta förfaringssätt i regel komme till tillämpning. Då riksdagen emellertid ansett sig icke böra motsätta sig det nu föreliggande förslaget, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *offentliga arbetsförmedlingen i riket m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 240,000 kronor.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8) att

dels godkänna följande stat för yrkesinspektionen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.	Kronor.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	272,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	2,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	59,040
Kontorskostnader m. m.	32,860
	Summa kronor 366,300;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till yrkesinspektionen, nu 291,500 kronor, med 74,800 kronor till 366,300 kronor.

Såsom riksdagen under punkt 4 här ovan erinrat, har riksdagen i sin skrivelse nr 10 A angivit sin principiella uppfattning av det av Eders Kungl. Maj:t i detta och ett flertal fall tillämpade förfarings sättet att till ett gemensamt anslag sammanslå två eller flera fristående, å riksstaten uppförda anslag. Med hänsyn till de betänkligheter, riksdagen därvid anfört mot en dylik anordning, har riksdagen ansett sig icke böra bifalla det nu föreliggande förslaget om sammanslagning av yrkesinspektionens ordinarie och extra anslag.

På grund härav har ordinarie anslaget till yrkesinspektionen ansetts böra upptagas med oförändrat belopp och har för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet under nästkommande budgetår anvisats ett extra anslag å 74,800 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag

dels upptagit ordinarie förslagsanslaget till *yrkesinspektionen* med oförändrat belopp, 291,500 kronor,

dels ock till *yrkesinspektionens verksamhet*, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 74,800 kronor.

6:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *föreningen för arbetarskydd i Stockholm* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 3,000 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att till arbetsrådet för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 50,850 kronor.

Till bestridande av kostnaderna för arbetsrådet var för vart och ett av budgetåren 1924—1925 och 1925—1926 anvisat ett extra förslagsanslag av 61,150 kronor.

Den för budgetåret 1924—1925 gällande avlönings- och omkostnadsstaten för arbetsrådet, fastställd genom brev den 11 april 1924, upptog under avlöningsstaten dels avlöningar — fördelade på lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg — till en ordförande och chef med 15,000 kronor, till en ledamot, tillika sekreterare, med 7,800 kronor samt till ett kvinnligt biträde i tredje lönegraden (registrator) med 2,350 kronor, dels ock arvoden å tillhoppa 20,000 kronor åt fem ledamöter. Avlöningsstaten slutade sålunda å ett belopp av 45,150 kronor. Härjämte var i staten under rubriken omkostnader

upptaget ett belopp av 16,000 kronor till diverse ändamål. Slutsumman å avlönings- och omkostnadsstaten utgjorde alltså 61,150 kronor.

För budgetåret 1925—1926 fastställdes genom brev den 8 maj 1925 avlönings- och omkostnadsstat av samma lydelse som den för budgetåret 1924—1925 gällande. I staten vidtogs emellertid sedermera genom beslut den 31 december 1925 en ändring. Vid nämnda tidpunkt avgick nämligen arbetsrådets dåvarande ordförande och chef ur sin tjänst, och i samband med förordnande av ny ordförande ombildades befattningen, som dittills betraktats såsom innehavarens huvuduppgift, till en befattning, avsedd att innehavas vid sidan av annan tjänst och avlönad med ett till 4,000 kronor nedsatt arvode, varå dyrtidstillägg icke utgick.

Med hänsyn till den sålunda vidtagna anordningen beträffande ordförandebefattningen i arbetsrådet föreslog Eders Kungl. Maj:t (prop. nr 145) 1926 års riksdag att för budgetåret 1926—1927 till rådet anvisa ett med 11,000 kronor nedsatt extra förslagsanslag av 50,150 kronor. Riksdagen biföll Eders Kungl. Maj:ts förslag (skrivelse nr 340).

På grund av den utav Eders Kungl. Maj:t den 31 december 1925 förordnade ordförandens utnämning till statsråd i början av juni 1926 vidtogs ånyo en organisationsändring i arbetsrådet med därav följande förändrad disposition av avlöningsstaten för rådet. Avlönings- och omkostnadsstat för budgetåret 1926—1927 fastställdes genom brev den 18 juni 1926 och erhöll följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa
	kronor	kronor	kronor	kronor
A. Avlöningar.				
1 ordförande och chef	4,700	2,500	600	7,800
1 ledamot, arvode	—	—	—	4,000
5 ledamöter, arvoden å tillhoppa	—	—	—	20,000
1 biträde i tredje lönegraden (registrator)	1,450	700	200	2,350
	Kronor	—	—	34,150
B. Omkostnader.				
Till vikariatsersättningar, ersättningar till extra tjänstemän och andra biträden, ersättningar för särskilda utredningar genom tekniskt eller ekonomiskt sakkunniga, tryckningskostnader, hyra, kostnader för belysning, uppvärmning, städning, möbler, böcker, tidningar, telefoner, kontorsrekvisita m. m. ävensom arvoden samt resekostnads- och traktamentsersättningar åt suppleanter, då de inkallas såsom ersättare för de ledamöter, som representera arbetsgivare eller arbetare, förslagsvis	—	—	—	16,000
Summa kronor	—	—	—	50,150

Av denna stat framgår, att ersättningen till ordföranden och chefen fastställdes till ett belopp, motsvarande avlöningen för extra byråchef å gammal stat, eller 7,800 kronor. Å detta belopp har sedermera, liksom å avlöning till extra byråchef, medgivits tillfällig löneförbättring med 1,000 kronor för år. Ordföranden har härigenom för innevarande budgetår erhållit samma avlöningsförmåner, som förut utgått till innehavaren av befattningen såsom ledamot, tillika sekreterare, hos rådet.

Genom beslut den 18 juni 1926 förordnades till ordförande och chef för arbetsrådet dittillsvarande ledamoten och sekreteraren. Samtidigt förordnades ny ledamot av rådet, vartill utsågs dess förutvarande tekniske expert. Då ny expert ej utsågs, inbesparades härigenom det tidigare från omkostnadsstaten utgående expertarvodet å 1,000 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag skulle med hänsyn till nyssnämnda förordnande av chef för arbetsrådet avlöningen till denne nu åter fastställas till det belopp av 15,000 kronor, som från och med rådets tillkomst intill den 1 januari 1926 var bestämt, och avlöningsstaten på grund härav höjas med 7,200 kronor till 41,350 kronor, varemot omkostnadsstaten på angivna skäl ansetts kunna nedsättas med 6,500 kronor till 9,500 kronor.

På sätt ovan omförmälts, ombildades chefsbefattningen i arbetsrådet i samband med förordnande av ny ordförande i rådet från och med 1926 års ingång till en befattning, avsedd att innehavas vid sidan av annan tjänst och avlönad med ett till 4,000 kronor bestämt arvode, varå dyrtidstillägg icke utgick.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t till ordförande och chef för arbetsrådet förordnat förutvarande ledamoten och sekreteraren hos rådet samt fastställt ersättningen för denne till ett belopp, motsvarande avlöning för extra byråchef å gammal stat eller — förutom dyrtidstillägg — 7,800 kronor jämte tillfällig löneförbättring å 1,000 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag skulle avlöningen till ordföranden och chefen för arbetsrådet åter bestämmas till det belopp, 15,000 kronor, som från rådets tillkomst intill den 1 januari 1926 varit fastställt för befattningen ifråga.

I anledning härav får riksdagen till en början erinra, att, då vid arbetsrådets inrättande avlöningsförmånerna fastställdes för dess ordförande och ledamöter, dessa tillmättes, på sätt skedde, med hänsyn särskilt därtill, att behovet av att kunna förvärva de för uppdraget lämpligaste personerna starkt gjorde sig gällande. Vid rådets tillkomst förelåg ett stort antal frågor av mera principiell innebörd och betydande räckvidd till avgörande och voro uppenbarligen då arbetsuppgifterna mest betungande. Såsom nämnts, fastställdes för den skull avlöningen till ordföranden till 15,000 kronor eller samma avlöning, som nu tillkommer överdirektör i vissa centrala ämbetsverk. Då rådet trädde i verksamhet i slutet av år 1919, togs givetvis ock vid löneförmånernas bestämmande hänsyn till då rådande abnorma prisförhållanden.

Sedan emellertid numera en fastare praxis hunnit utbildas sig såväl ifråga om reglerna för meddelande av undantag från lagstiftningen på nu ifråga-

varande område som beträffande andra till rådets verksamhet hörande frågor, torde enligt riksdagens förmenande rådets arbetsuppgifter icke vara av den art och omfattning, att de motivera en återgång till förutvarande löneförmåner för ordföranden. Då, på sätt förut nämnts, ombyte å chefsbefattningen ägde rum vid 1926 års ingång, synes ock Eders Kungl. Maj:t för egen del hava varit av den meningen, att ordförandebefattningen, som dittills utgjort innehavarens huvuduppgift, utan olägenhet kunde ombildas till en befattning, avsedd att innehavas vid sidan av annan tjänst. Mot de av Eders Kungl. Maj:t då framlagda beräkningarna ifråga om kostnaderna för arbetsrådets verksamhet under innevarande budgetår, enligt vilka arvudet till ordföranden skulle bestämmas till 4,000 kronor utan dyrtidstillägg, framställdes ej heller från riksdagens sida någon erinran. Vid sådant förhållande och då tillräckliga skäl för den nu föreslagna ombildningen av ordförandebefattningen icke synas föreligga, har riksdagen ansett sig icke kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan. Till ordföranden i rådet torde sålunda jämväl hädanefter böra utgå ett arvode å 4,000 kronor, varå dyrtidstillägg icke må åtnjutas. — På grund härav och då Eders Kungl. Maj:ts förslag i avseende å omkostnadsstaten för arbetsrådet icke givit riksdagen anledning till erinran, torde anslaget till arbetsrådet för nästkommande budgetår böra bestämmas till 47,650 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *arbetsrådet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 47,650 kronor.

8:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen till *försäkringsrådets verksamhet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 37,900 kronor.

9:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete*, nu 100,000 kronor, med 25,000 kronor till 125,000 kronor.

10:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:s förslag (punkt 14) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *dödsfallsersättningar i anledning av livförsäkring i samband med lån ur statens egnahemslänefond* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 5,000 kronor.

11:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *statens bidrag till fiskares försäkring*, nu 40,000 kronor, med 5,000 kronor till 45,000 kronor.

12:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag till sjukkasseeväsendets befrämjande (punkt 16) kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till pensionsstyrelsens verksamhet m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 592,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär till en början sådan ändring i bestämmelserna angående arvoden till styrelsens ombud, att för särskilda fall — på framställning av pensionsstyrelsen — arvode till ombud inom visst ombudsdistrikt må kunna av Eders Kungl. Maj:t fastställas till

högre belopp än nu gällande maximiarvode, 1,800 kronor. Härjämte har ifrågasatts, att för beredande av högre arvoden än för närvarande utgå inom vissa särskilt arbetstyngda områden anslagsposten för ersättning åt ombuden skulle höjas med 10,000 kronor eller sålunda från 80,000 till 90,000 kronor.

Vidare avser Eders Kungl. Maj:ts förslag, att med hänsyn till belastningen å anslagsposten för avlöningar och vikariatsersättningar till icke-ordinarie befattningshavare hos styrelsen m. m. denna post skulle nedsättas med 5,000 kronor eller från 350,000 till 345,000 kronor.

Slutligen innebär det föreliggande förslaget, att de sakkunnigas arvoden, vilka av sistlidet års riksdag nedsattes från 3,000 till 2,000 kronor, från och med nästkommande budgetår skulle ytterligare begränsas. Enligt förslaget skulle sålunda ersättningen till de sakkunniga utgå dels i form av fast årligt arvode å 1,000 kronor dels såsom ersättning för sammanträden med 20 kronor för varje sammanträdesdag. På grund härav har posten för ersättning åt de sakkunniga, nu 8,000 kronor, ansetts kunna beräknas till förslagsvis 5,000 kronor.

I övriga anslagsposter har någon ändring icke ifrågasatts.

Vid bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle extra staten för pensionsstyrelsens verksamhet m. m. för budgetåret 1927—1928 uppgå till 2,000 kronor mer än för innevarande budgetår eller till 642,000 kronor. Då emellertid i enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, även för nästkommande budgetår ett belopp av 50,000 kronor skulle utgå från pensionsförsäkringsfonden såsom ersättning för pensionsstyrelsens arbete med fondförvaltningen, har anslaget till upprätthållande av styrelsens verksamhet begränsats till 592,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i avseende å ändring av bestämmelserna angående arvoden till pensionsstyrelsens ombud har riksdagen med hänsyn till de skäl, som till stöd för förslaget anförts, ansett sig böra bifalla. Särskilt vill riksdagen framhålla vikten av den kontrollerande verksamhet över nämndernas arbete, som det bland annat tillkommer ombuden att utöva. Såväl för en opartisk lagtillämpning som för övervakande av det allmännas stora ekonomiska intresse synes det riksdagen vara av synnerlig betydelse, att ifrågasatt kontrollverksamhet allt framgent bibehålles vid sin fulla effektivitet.

Vad angår förslaget, i vad detsamma avser pensionsförsäkringssakunnigas ersättning, har riksdagen, som delar departementschefens uppfattning därom, att någon inskränkning i de sakkunnigas uppgifter och antal icke bör vidtagas, funnit sig ock böra ansluta sig till förslaget i denna del. Riksdagen anser sålunda i likhet med departementschefen, att ersättningen till de sakkunniga lämpligen bör utgå dels i form av ett fast årligt arvode och dels med visst belopp för varje sammanträdesdag, och hava de härutinnan föreslagna beloppen ej givit riksdagen anledning till erinran.

Då riksdagen ej heller funnit skäl föreligga att vidtaga någon ändring i vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *pensionsstyrelsens verksamhet m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 592,000 kronor.

14:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) har riksdagen godkänt följande arvodes- och omkostnadsstat för fullmäktige för pensionsförsäkringsfonden, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.	Kronor.
Arvode till de fyra fullmäktige, som icke tillhöra pensionsstyrelsen, å 2,000 kronor	8,000
Ersättning till fullmäktiges suppleanter, särskilt anlitade sakkunniga personer och annat biträde, värdering i anledning av fastighetsbeläning, förvaring av fondens värdehandlingar, tryckningskostnader och andra expenser, förslagsvis	30,000
Ersättning till statsverket för pensionsstyrelsens bestyr med fondförvaltningen	50,000
<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black;"/>	
Summa kronor 88,000	

15:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20) har riksdagen *dels* beslutat, att såsom bidrag till bestridande av *statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring* för budgetåret 1927—1928 skall ur pensionsförsäkringsfonden såsom förskott till staten utbetalas ett belopp av 550,000 kronor,

dels för bestridande av återstoden av sagda kostnad för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 34,800,000 kronor,

dels ock medgivit, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaden för statens bidrag till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkring.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) medgiva, att av det förslagsanslag, som kunde komma att för budgetåret 1927—1928 beviljas till statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, må för åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Eders Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under samma budgetår disponeras ett belopp av högst 100,000 kronor.

Frågan om pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet är alltfjämt föremål för diskussion inom intresserade kretsar. Anledning saknas likväl för riksdagen att nu ingå på något bedömande av de olika uppfattningar, som i berörda fråga framförts. Emellertid har riksdagen av departementschefens uttalande med tillfredsställelse inhämtat, att ifrågavarande spörsmål kommer att i viss mån beröras av den på dagordningen stående frågan om en mer eller mindre genomgripande omläggning av den allmänna pensionsförsäkringen. Under uttalande av den förhoppningen att ett övervägande av nämnda fråga utan allt för stor tidsutdräkt måtte utmynna i en för den svenska folkpensioneringens lyckosamma utveckling tillfredsställande lösning, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen medgivit, att av det förslagsanslag, som för budgetåret 1927—1928 beviljats till statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, må

för åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Eders Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under samma budgetår disponeras ett belopp av högst 100,000 kronor.

17:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) har riksdagen till *ersättning till postverket för pensionsutbetalningar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 215,000 kronor.

18:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 23) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *ersättning till häradsskrivarna för pensionsförteckningar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

19:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen *dels* godkänt det av chefen för socialdepartementet i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade förslaget till stat för statens tvångsarbetsanstalter, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928,

dels ock nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *statens tvångsarbetsanstalter*, nu 604,500 kronor, med 21,500 kronor till 583,000 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25)

dels medgiva, att hela det inom yttre vallgravarna av Landskrona gamla fästning belägna området jämte samtliga därå uppförda, Eders Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga byggnader må från och med den 1 juli 1927 överföras från försvarsväsendet samt enligt de närmare bestämmelser, som kunna meddelas av Eders Kungl. Maj:t, ställas till styrelsens för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona förfogande för det med anstalten avsedda ändamålet;

dels ock till utvidgning av tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 65,000 kronor.

Av den i ärendet lämnade utredningen har riksdagen blivit övertygad om att förläggningsförhållandena vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona måste anses otillfredsställande. Såsom i statsrådsprotokollet framhållits, hava ock från riksdagens revisorers sida påpekats, att missförhållanden härutinnan vore rådande.

En av de mera avsevärda olägenheterna med anstaltens förläggning har givetvis varit, att militär personal varit förlagd inom fästningsområdet, och har bland annat denna omständighet gjort, att förläggningen måst betraktas såsom allenast provisorisk. Riksdagen får erinra om att, då Eders Kungl. Maj:t för 1925 års riksdag framlade förslag om anordnande av varmvattenberedning och värmeledning inom tvångsarbetsanstalten, riksdagen ansåg sig icke böra motsätta sig förslaget i fråga, men uttalade riksdagen, att ytterligare större inrednings- och reparationsarbeten icke syntes böra vidtagas, förrän full visshet föreläge om att anstalten borde för en mera avsevärd tid framåt användas för sitt nuvarande ändamål.

Av statsrådsprotokollet framgår nu, att vid en överlåtelse av det inom yttre vallgravarna av Landskrona gamla fästning belägna området jämte därå uppförda byggnader stora fördelar skulle ernås för anstaltens verksamhet. Först och främst skulle sålunda ökad möjlighet till gruppering av de intagna beredas, men härjämte har såsom fördelar framhållits, att anstaltens område

skulle bliva mera avskilt från kringliggande områden, att kontroll över in- och utpassering vid anstalten lättare skulle kunna upprätthållas samt att kostnaderna för bevakningsanordningar över huvud taget skulle kunna nedbringas, att bostäder skulle kunna anordnas för ett större antal av anstaltens befattningshavare än hittills ävensom att bättre utrymmen skulle erhållas för förvaring av materiel m. m.

Då, på sätt statsrådsprotokollet utvisar, hädanefter icke behöver räknas med att någon del av fästningsområdet skall komma att tagas i anspråk för försvarväsendets ändamål och då även enligt riksdagens mening den nu föreslagna utvidgningen av anstalten synes bereda densamma avsevärda fördelar, har riksdagen, som förutsätter, att förläggningen av anstalten numera skall anses permanent, funnit sig böra medgiva, att det område, varom fråga är, jämte därå uppförda byggnader, överlåtes på anstalten.

För ett fullständigt utnyttjande av de ökade möjligheter, som genom överlåtelser skulle beredas anstalten, hava även vissa ändringsarbeten å en del byggnader ansetts nödvändiga, och har Eders Kungl. Maj:t nu för omändring av en sjukhusbyggnad samt vissa smärre förbättringsarbeten äskat ett belopp å 62,000 kronor. Om behovet av dessa arbetens utförande har riksdagen ock blivit övertygad, och hava de beräknade kostnaderna ej givit riksdagen anledning till erinran. Då riksdagen ävenledes ansett sig böra bevilja det för anskaffande av uppmättningsritningar över fästningsbyggnaderna begärda beloppet, 3,000 kronor, har riksdagen alltså i allo bifallit vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att hela det inom yttre vallgravarna av Landskrona gamla fästning belägna området jämte samtliga därå uppförda, Eders Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga byggnader må från och med den 1 juli 1927 överföras från försvarsväsendet samt enligt de närmare bestämmelser, som kunna meddelas av Eders Kungl. Maj:t, ställas till styrelsens för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona förfogande för det med anstalten avsedda ändamålet,

dels ock till utvidgning av tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 65,000 kronor.

21:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 26) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 6,000 kronor.

22:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen till *statens vårdanstalter för alkoholister vid Svartsjö och i Landskrona* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 27,000 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att

dels, med upphävande av 1919 års lagtima riksdags beslut i fråga om förläggande till Venngarn av en statens uppfostringsanstalt för minderåriga manliga förbrytare samt med ändring av 1921 års riksdags beslut om provisoriskt förläggande till Venngarn av statens vårdanstalt för alkoholister, besluta, att sistnämnda anstalt skall från och med den 1 juli 1927 vara definitivt förlagd till Venngarn;

dels besluta, att avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1927 äga tillämpning å befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister;

dels bestämma antalet ordinarie befattningar vid nämnda vårdanstalt och dessa befattningars placering i lönegrad på följande sätt:

Befattning.	Lönegrad.
1 direktör.....	B 26
1 assistent	B 18
1 räkenskapsförare och redogörare	B 17
1 lantbruksinspektör.....	B 17
1 husfader	B 15
1 maskinist	B 8
2 förste förmän.....	B 8
10 förmän	B 6
1 husmoder.....	B 6;

dels besluta följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 juli 1927 lända till efterrättelse beträffande tjänstemän vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister:

med befattningen såsom direktör vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister må förenas anställning som läkare eller predikant vid anstalten;

tjänsteman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister är skyldig att underkasta sig den förflyttning till annan statens vårdanstalt för alkoholister, till fångvårdsanstalt, statens tvångsarbetsanstalt eller statens uppfostringsanstalt, som kan bli honom i behörig ordning ålagd; ägande emellertid sålunda förflyttad tjänsteman att åtnjuta avlöning och ersättning för flyttningskostnad i överensstämmelse med stadgandena i 13 § 3 mom. samt 27 § i avlöningsreglementet;

tjänsteman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister skall, om han därtill förordnas, vara skyldig att såsom vikarie bestrida befattning i samma eller lägre lönegrad;

tjänsteman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, tillhörande någon av 1—14 lönegraderna under avdelning B enligt avlöningsreglementets 9 §, må även i andra fall än vid skada till följd av olycksfall i tjänsten, enligt av Eders Kungl. Maj:ts meddelade närmare bestämmelser, erhålla erforderlig läkarvård jämte läkemedel på vårdanstaltens bekostnad, dock att vård å sjukhus, sanatorium eller annan dylik vårdanstalt icke må vid sådant sjukdomsfall bestridas av anstaltens medel under tid, då tjänstemannen åtnjuter oavkortad lön;

dels medgiva, att befattningshavare, som den 30 juni 1927 är anställd vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, må för placering i löneklass i ordinarie befattning vid anstalten från och med den 1 juli 1927 tillgodoräknas den tid, han enligt de före sistnämnda dag gällande bestämmelserna ägt räkna sig till godo för erhållande av ålderstillägg;

dels godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet över social-ärenden den 4 januari 1927 framlagda förslaget till stat för statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

dels medgiva, att av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för statsdepartement med flera verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister;

dels ock under avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen alkoholistvård, med rubriken statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 129,700 kronor.

Såsom statsrådsprotokollet utvisar, har någon förändring i förevarande alkoholistanstalts ställning icke skett, sedan beslut år 1921 fattades om anstaltens återflyttning till Venngarn. Anstalten är alltjämt endast provisoriskt förlagd till Venngarn, medel till dess verksamhet utgå från extra anslag och befattningshavarnas löneförhållanden äro fortfarande oreglerade.

Enligt det nu framlagda förslaget skulle anstalten i fråga från och med den 1 juli 1927 definitivt förläggas till Venngarn, och skulle i samband därmed anstalten uppföras å ordinarie stat samt ny definitiv lönereglering genomföras för anstaltens befattningshavare.

Vid den prövning, riksdagen ägnat de sålunda föreliggande frågorna, har riksdagen med hänsyn till att i ärendet måste anses klarlagt, att Venngarn icke längre behöver hållas disponibelt för tvångsuppfostringsändamål, och i betraktande av de skäl i övrigt, som anförts för att anstalten hädanefter definitivt avses för alkoholistvård, ansett tiden vara inne för besluts fattande i denna fråga. I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit och de i ärendet hörda myndigheterna tillstyrkt, medgiver riksdagen, att alkoholistanstalten från och med nästkommande budgetårs ingång definitivt förläggas till Venngarn.

Vidkommande härefter frågan om anstaltens uppförande å ordinarie stat, synes riksdagen tvivel icke föreligga, att anstalten allt framgent är nödvändig för den organiserade statliga alkoholistvården, ej mindre med hänsyn till att en stor del av denna vårds platsbehov täckes genom anstalten, än även på grund av den betydelse anstalten äger för den praktiska alkoholistvården. Då härtill kommer, att enligt riksdagens mening billighetsskäl tala för att anstaltens personal i viss omfattning må erhålla den mera fasta och tryggade ställning, som medföljer befattningarnas uppförande å ordinarie stat, har riksdagen funnit sig jämväl böra bifalla förslaget härutinnan, och har det även synts riksdagen skäligt och lämpligt, att i sammanhang därmed ny lönereglering genomföres för befattningshavarna.

Vad angår de allmänna synpunkter, som varit vägledande vid framläggande av Eders Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering, har riksdagen funnit sig böra ansluta sig till vad departementschefen härutinnan anført. Enligt riksdagens mening bör alltså regleringen av befattningshavarnas avlöning ske

genom deras inordnande under det för civila befattningshavare i allmänhet gällande nya lönesystemet, och torde vid befattningarnas placering å löneskalan de av anstaltsstyrelsen antydda särskilda förhållanden med hänsyn till anstaltens vårduppgift böra vinna vederbörligt beaktande.

De förslag till inplacering å löneskalan av de olika befattningshavarna, Eders Kungl. Maj:t framlagt, hava ock synts riksdagen väl avvägda och sålunda av beskaffenhet att kunna bifallas.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om den icke-ordinarie personalens avlöningsförhållanden har riksdagen ansett sig böra godtaga.

Vidkommande slutligen, vad avlöningsstaten angår, de föreslagna särskilda avlöningsbestämmelserna samt övergångsanordningarna hava förslagen härutinnan icke givit riksdagen anledning till erinran i annan mån än att stadgandet beträffande rätten till fri läkarvård för viss personal icke torde böra bestämmas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som gäller för personalen vid hospital och asyler och sålunda omfatta 1—14 lönegraderna under avdelning B enligt avlöningsreglementets 9 § utan begränsas till 1—10 lönegraderna, vilket är fallet beträffande motsvarande tjänstemän vid uppfostringsanstalten å Bona.

Då riksdagen slutligen icke funnit något att anmärka emot vare sig de av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslagen till stater för vårdanstalten eller de uppgjorda kostnadsberäkningarna, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen *dels*, med upphävande av 1919 års lagtima riksdags beslut i fråga om förläggande till Venngarn av en statens uppfostringsanstalt för minderåriga manliga förbrytare samt med ändring av 1921 års riksdags beslut om provisoriskt förläggande till Venngarn av statens vårdanstalt för alkoholister, beslutat, att sistnämnda anstalt skall från och med den 1 juli 1927 vara definitivt förlagd till Venngarn,

dels beslutat, att avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1927 äga tillämpning å befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister,

dels bestämt antalet ordinarie befattningar vid nämnda vårdanstalt och dessa befattningars placering i lönegrad på följande sätt:

Befattning.	Lönegrad.
1 direktör	B 26
1 assistent	B 18
1 räkenskapsförare och redogörare	B 17
1 lantbruksinspektör	B 17
1 husfader	B 15
1 maskinist	B 8
2 förste förmän	B 8
10 förmän	B 6
1 husmoder	B 6,

dels beslutat följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 juli 1927 lända till efterrättelse beträffande tjänstemän vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister:

med befattningen såsom direktör vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister må förenas anställning som läkare eller predikant vid anstalten;

tjänsteman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister är skyldig att underkasta sig den förflyttning till annan statens vårdanstalt för alkoholister, till fångvårdsanstalt, statens tvångsarbetsanstalt eller statens uppfostringsanstalt, som kan bliva honom i behörig ordning ålagd; ägande emellertid sålunda förflyttad tjänsteman att åtnjuta avlöning och ersättning för flyttningskostnad i överensstämmelse med stadgandena i 13 § 3 mom. samt 27 § i avlöningsreglementet;

tjänsteman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister skall, om han därtill förordnas, vara skyldig att såsom vikarie bestrida befattning i samma eller lägre lönegrad;

tjänsteman vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, tillhörande någon av 1—10 lönegraderna under avdelning B enligt avlöningsreglementets 9 §, må även i andra fall än vid skada till följd av olycksfall i tjänsten, enligt av Eders Kungl. Maj:ts meddelade närmare bestämmelser, erhålla erforderlig läkarvård jämte läkemedel på vårdanstaltens bekostnad, dock att vård å sjukhus, sanatorium eller annan dylik vårdanstalt icke må vid sådant sjukdomsfall bestridas av anstaltens medel under tid, då tjänstemannen åtnjuter oavkortad lön;

dels medgivit, att befattningshavare, som den 30 juni 1927 är anställd vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, må för placering i löneklass i ordinarie befattning vid anstalten från och med den 1 juli 1927 tillgodoräknas den tid, han enligt de före sistnämnda dag gällande bestämmelserna ägt räkna sig till godo för erhållande av ålderstillägg,

dels godkänt det av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 framlagda förslaget till stat för statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928,

dels medgivit, att av riksdagen med avseende å den definitiva löne regleringen för statsdepartement med flera verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister,

dels ock under avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen alkoholistvård, med rubriken *statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 129,700 kronor.

24:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) har riksdagen dels av det utav 1926 års riksdag beviljade anslaget å 150,000 kronor till *främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1927—1928 såsom extra reservationsanslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, anvisat ett belopp av 35,000 kronor,

dels till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 135,000 kronor.

dels till statens kostnader för farliga alkoholister m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 5,000 kronor,

dels till bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 15,000 kronor,

dels ock medgivit,

att av nyssnämnda anslag till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader må kunna till erkända alkoholistanstalten Hemmet Gunnarskog för budgetåret 1927—1928 utgå bidrag till driftkostnaderna med ej mindre ett belopp av 1 krona för dag och vårdplats än även ett belopp för vårdtag, som med 1 krona understiger det till övriga erkända alkoholistanstalter utgående statsbidraget; samt

att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Eders Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

25:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *statsinspektion av fattigvården* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 49.650 kronor.

26:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om uteslutande ur riksstaten av ordinarie anslaget till fattigvården i Stockholm och landsorten samt ordinarie förslagsanslaget till fattigvården i allmänhet och upptagande av ett nytt anslag med rubriken fattigvård och barnavård i allmänhet (punkt 31) kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 18,000 kronor.

I likhet med departementschefen har riksdagen ansett, att svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet allt fortfarande bör komma i åtnjutande av statligt understöd.

Vad anslagsbeloppets storlek beträffar, har riksdagen emellertid funnit sig böra vidtaga en mindre nedsättning av det belopp, Eders Kungl. Maj:t för ändamålet äskat. Med hänsyn till den minskning i omfattningen av förbundets verksamhet, som följt av den statliga fattigvårds- och barnavårdsinspektionens organiserande, och i betraktande av de statsbidrag, som numera utgå till andra sammanslutningar på det kommunala området, har riksdagen icke kunnat undgå att finna en dylik nedsättning motiverad, och har riksdagen i sådant avseende funnit, att statsbidraget för budgetåret 1927—

1928 bör kunna begränsas till 16,500 kronor, varav 10,000 kronor synas bära avses för instruktions- och utbildningsverksamheten och 6,500 kronor till förbundets verksamhet i övrigt.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 16,500 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att *dels* till bidrag till uppförande m. m. samt driften av arbetshem för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 85,000 kronor;

dels ock medgiva den av chefen för socialdepartementet i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringen i grunderna beträffande bidrag till driften av arbetshem.

I samband med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (II: 213), däri hemställt, att riksdagen ville med ändring av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag besluta, att statsbidraget till driften vid arbetshemmen måtte utgå med samma belopp som hittills eller 500 kronor per år och i medeltal belagd plats, samt att nu ifrågavarande anslag måtte höjas från 85,000 kronor med 10,000 kronor till 95,000 kronor.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna anfört följande:

»I statsverkspropositionen femte huvudtiteln, punkt 34 föreslår Kungl. Maj:t att till uppförandet m. m. samt driften av arbetshem ett belopp av 85,000 kronor måtte uppföras i budgeten för året 1927—1928.

Beträffande grunderna för statsbidragets utgående för driften på arbetshemmen göres den förändringen att statsbidraget, som nu utgår med 500 kronor pr belagd plats och år sänkes med 50 kronor eller till 450. Som stöd för denna sänkning anför departementschefen, att då statsbidragen till arbetshemmen år 1920 beslutades, fixerades detta till samma belopp som då utgick till hem för fallandesjuka och blinda sinnesslöa. Man ansåg önskvärt säger vidare departementschefen att ej tillmäta statsbidraget för knappt, då det var angeläget att i en snar framtid dessa arbetshem måtte komma till stånd.

Nu anses det lämpligt och tiden vara inne för ändring, när väl landsting och städer som ej deltaga i landsting i stort sett ordnat själva anstaltsbygandet. Vid dessa anstalters skapande har vederbörande anslagsgivande myndigheter givetvis räknat med att det statsbidrag, som av riksdagen bestämts, skulle äga bestånd. Det torde erinras om att landstingen beträffande arbetshemmen gått fram med mycket stor varsamhet, vilket dock ej hindrar, att de landsting, som i samråd med vederbörande statliga myndigheter uppfört arbetshem, fått ikläda sig stora ekonomiska uppoffringar. Vidare ha särskilt direktionerna vid två av våra största arbetshem träffat avtal med ett flertal landsting och städer om att för vederbörande övertaga den på dem ankommande anstaltsvård av ifrågavarande slag.

Vid dessa avtals träffande, vilka i flesta fall omfatta en tidrymd av 10 år framåt, har man bland annat lagt till grund de statsbidrag som utgått. Skulle nu riksdagen följa vad Kungl. Maj:t föreslagit, uppstår ett deficit till nackdel för de därav berörda arbetshemmen. En förlust uppstår, som de knappast gjort sig förtjänta av, om man vill taga i betraktande, vilken nationalekonomisk vinst som uppstått därigenom att dessa arbetshem övertagit vården av de till arbetshem dömda från andra län, som ej haft

dylika hem. Månget anstaltsbyggande har härigenom förebyggt till fördel för stat och landsting.

Det kan vid ett hastigt påseende synas, som om ett statsbidrag på 500 kronor vore rikligt tilltaget, men man måste taga i betraktande, dels den i regel ringa beläggningen, vilket gör driften onödigt dyrbar och dels det oftast mycket svårhanterliga klientelet, som kräver säkerhetsåtgärder ifråga om vaktpersonal och dylika anordningar.

Några ekonomiska kalkyler, som kunna giva stöd för våra påståenden, äro vi för dagen ej i tillfälle att förebbringa men anhålla vi vördsamt att senare få överlämna sådana till utskottet».

Vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen icke kunnat undgå att hysa starka betänkligheter mot den sänkning av statsbidraget till driften av nu ifrågavarande arbetshem, Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt. Enligt riksdagens mening skulle nämligen en begränsning av statsbidraget, i överensstämmelse med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, medföra, att landstingen för tillgodoseende av de uppgifter, om vilka här är fråga, finge påtaga sig en större börda än som kan anses skäligt. Riksdagen vill ock framhålla, att den ringa beläggning av arbetshemmen, som hittills förefunnits, ändock göra de kommunala utgifterna för ändamålet avsevärda. Vid sådant förhållande har riksdagen efter övervägande funnit, att de nu gällande grunderna beträffande bidrag till driften vid arbetshemmen i fråga böra bibehållas oförändrade, och har riksdagen alltså bifallit det motionsvis väckta förslaget i denna del.

Vad härefter angår Eders Kungl. Maj:ts förslag om sammanslagning av de hittillsvarande anslagen till uppförande eller inrättande av i lagen om fattigvården avsedda arbetshem och till driftkostnaderna vid dylika arbetshem, har riksdagen av skäl, riksdagen förut anfört i fråga om sammanslagning av olika å riksstaten för skilda ändamål uppförda anslag, ansett sig icke böra bifalla förslaget härutinnan.

På grund av vad sålunda anförts, har riksdagen för budgetåret 1927—1928 upptagit dels ett anslag till uppförande eller inrättande av arbetshem av nu ifrågavarande slag å 20,000 kronor, dels ock ett anslag till driften vid dylika arbetshem å 75,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och ovanberörda motion,

dels till *bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor,

dels ock till *bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att
dels godkänna följande stat för medicinalstyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

	Kronor.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	271,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	10,900
Arvode till generaldirektörens ställföreträdare	1,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m.	107,100
	Summa kronor 390,000;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till medicinalstyrelsen, nu 356,500 kronor, med 33,500 kronor till 390,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, att ett belopp å 4,000 kronor skulle ställas till medicinalstyrelsens förfogande för ersättning till byggnadsakkunnigt biträde åt styrelsens arkitekt samt att ett belopp av förslagsvis 1,500 kronor skulle få disponeras för beredande åt arkitekten av ersättning för tidsspillan vid resor till hospitalen.

Vidare innehåller förslaget, att kostnaden för avlöning åt arkitekten, 5,000 kronor, som hittills bestritts av anslaget till hospitals underhåll, hädanefter skulle bestridas från den i styrelsens stat ingående posten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.

Med nu nämnda belopp, tillhoppa 10,500 kronor, har sagda anslagspost sålunda ansetts böra höjas.

I fråga om storleken av det för innevarande budgetår äskade extra anslaget för upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet, 23,000 kronor, har någon ändring icke ifrågasatts. Då emellertid det medelsbehov, som detta anslag är avsett att fylla, syntts vara av mera konstant natur samt någon ytterligare höjning av det erforderliga beloppet sannolikt icke behövde vidtagas under en tid framåt, har medelsbehovet ansetts lämpligen kunna tillgodoses från det ordinarie förslagsanslaget till medicinalstyrelsen. Den ifrågasatta ändringen skulle innebära, att den i medicinalstyrelsens ordinarie stat ingående anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m. ökas med 23,000 kronor. Anslagsposten i fråga, nu 73,600 kronor, skulle alltså ökas med (23,000 + 10,500) 33,500 kronor eller till 107,100 kronor och staten för medicinalstyrelsen komma att sluta å 390,000 kronor.

Av den i ämnet lämnade utredningen har det syntts riksdagen ådagalagt, att åtgärder äro erforderliga för lättande av den arbetsböda, som nu påvilar medicinalstyrelsens arkitekt, och har riksdagen av de härför ifrågasatta utvägarna ansett statskontorets, av departementschefen tillstyrkta förslag vara av beskaffenhet att böra genomföras. Enligt riksdagens mening bör alltså ett visst årligt belopp ställas till medicinalstyrelsens förfogande för att efter styrelsens beprövande i mån av behov användas till ersättning åt ett byggnadstekniskt biträde åt arkitekten.

I fråga om storleken av de medel, som för ifrågavarande ändamål böra ställas till medicinalstyrelsens disposition, har riksdagen emellertid ansett, att, i avvaktan på närmare erfarenhet rörande den utsträckning, vari biträdet

kan behöva tagas i anspråk, det årliga beloppet tillsvidare bör kunna begränsas till 3,000 kronor, varå dyrtidstillägg icke må utgå. På sätt departementschefen förordat, bör biträdet givetvis utöver arvodet för sitt arbete åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning för av hans uppdrag föranledda resor.

Vad angår frågan om beredande av gottgörelse åt arkitekten för den tids spillan, som åsamkas honom under resor, vilka han i egenskap av styrelsens arkitekt måste företaga till hospitalen, har riksdagen ävenledes i likhet med departementschefen ansett skäligt att, såsom redan tidigare varit fallet, dylik gottgörelse nu åter beredes, och har riksdagen icke funnit något att erinra mot de härutinnan ifrågasatta grunderna.

Att, i enlighet med vad som föreslagits, arvodet till styrelsens arkitekt från och med nästkommande budgetår må utgå från styrelsens avlöningsanslag i stället för, såsom för närvarande är fallet, den i staten för hospital och asyler ingående anslagsposten till övriga kostnader för hospitals underhåll, har ej heller givit riksdagen anledning till erinran.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag skulle extra anslaget till medicinalstyrelsens verksamhet, i fråga om vars storlek ändring icke ifrågasatts, hädanefter sammanslås med det ordinarie förslagsanslaget till styrelsen. Under hänvisning till de betänkligheter, riksdagen i sin skrivelse nr 10 A, punkt 32, anfört mot sammanslagning av anslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen icke kunnat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda hänseende. — På grund härav bör den i styrelsens ordinarie stat ingående anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. höjas med allenast 9,500 kronor till 83,100 kronor och ordinarie anslaget till styrelsen bestämmas till 366,000 kronor. Extra anslaget till styrelsens verksamhet bör upptagas med oförändrat belopp, 23,000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande stat för medicinalstyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.	Kronor.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	271,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	10,900
Arvode till generaldirektörens ställföreträdare	1,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m.	83,100
Summa kronor	366,000,

dels höjt det ordinarie förslagsanslaget till *medicinalstyrelsen*, nu 356,500 kronor, med 9,500 kronor till 366,000 kronor,

dels ock till *medicinalstyrelsens verksamhet*, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 23,000 kronor.

30:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning

(punkt 36) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *statens farmaceutiska laboratorium* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 24,500 kronor.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att
dels bestämma antalet provinsialläkare från och med den 1 juli 1927 till 276 och från och med den 1 januari 1928 till 281;

dels godkänna följande stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.	Kronor.
Avlöningar till förste provinsialläkare och provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>	2,595,600
Arvoden till biträdande förste provinsialläkare	11,600
Expeditionslokal, skrivbiträde och övriga expenser för förste provinsialläkare	52,800
<u>Summa kronor</u>	<u>2,660,000</u>

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare, nu 2,600,000 kronor, med 60,000 kronor till 2,660,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att ett uppskov med fullföljandet av den uppgjorda planen angående inrättande av nya provinsialläkartjänster bör undvikas, och har riksdagen alltså medgivit, att medel för nästkommande budgetår anvisas för ytterligare tio provinsialläkarbefattningar utöver de nuvarande. Då riksdagen ej heller haft något att erinra emot medicinalstyrelsens, av departementschefen förordade förslag i fråga om tiden för befattningarnas inrättande och de härför beräknade kostnaderna, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet provinsialläkare från och med den 1 juli 1927 till 276 och från och med den 1 januari 1928 till 281;

dels godkänt följande stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.	Kronor.
Avlöningar till förste provinsialläkare och provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>	2,595,600
Arvoden till biträdande förste provinsialläkare	11,600
Expeditionslokal, skrivbiträde och övriga expenser för förste provinsialläkare	52,800
<u>Summa kronor</u>	<u>2,660,000</u>

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till *förste provinsialläkare och provinsialläkare*, nu 2,600,000 kronor, med 60,000 kronor till 2,660,000 kronor.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att till flyttningsbidrag samt tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 7,200 kronor.

Under ett antal år hava å riksstaten anvisats medel för beredande av flyttningsbidrag enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda grunder åt vissa provinsialläkare i mera avlägset belägna distrikt.

I samband med den vid 1926 års riksdag beslutade löneregleringen för provinsialläkarkåren godkändes för denna kårs vidkommande samma grunder i fråga om ersättning för flyttningskostnad i vissa fall, som gälla för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk. Berörda grunder äro innefattade i 24 § av avlöningsreglementet för förste provinsialläkare och provinsialläkare den 21 maj 1926 (nr 177). Då emellertid en vidsträcktare förmån av flyttningsbidrag än den i avlöningsreglementet avsedda åtminstone tills vidare kunde befinnas erforderlig för besättandet av vissa provinsialläkarbefattningar, förutsattes vid löneregleringen, att frågan om en dylik vidsträcktare förmån skulle i samband med anvisandet av för ändamålet erforderliga medel år efter år kunna göras till föremål för prövning. I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (proposition nr 74) anvisade 1926 års riksdag (skrivelse nr 191) för dylika särskilda flyttningsbidrag ett extra förslagsanslag av 3,000 kronor.

Genom brev den 21 maj 1926 och senare har Eders Kungl. Maj:t bestämt de provinsialläkartjänster, vilkas blivande innehavare skola äga åtnjuta flyttningsbidrag av nu angivet slag, samt fastställt grunder i fråga om dylika bidrag.

Vid löneregleringen för förste provinsialläkare och provinsialläkare förutsattes, att till läkare i vissa provinsialläkardistrikt, hänförliga till VII:e eller högsta lönegruppen i den för provinsialläkare antagna löneplanen, skulle kunna, utöver den ordinarie lönen, tills vidare utgå tillfälligt lönetillägg. Vissa av de till nämnda lönegrupp hänfödda distrikten ansågos nämligen åtminstone för det dåvarande vara väsentligt mera vanlottade än övriga distrikt inom samma lönegrupp. Medel för ifrågavarande tillägg ansågos med hänsyn till ändamålets tillfälliga karaktär böra beredas från extra anslag.

1926 års riksdag anvisade för beredande av dylika tillägg under budgetåret 1926—1927 ett extra anslag av 3,780 kronor. Anslagsbeloppet avpassades med hänsyn till att lönetilläggen beräknades utgå till en var av provinsialläkarna i 5 distrikt med 420 kronor och till vardera av provinsialläkarna i 2 distrikt med 840 kronor, allt för år räknat.

Genom brev den 29 juni 1926 har Eders Kungl. Maj:t i enlighet med uttalande i löneregleringspropositionen föreskrivit, att tillfälligt lönetillägg, utöver lön enligt löneplanen, skall för budgetåret 1926—1927 utgå med 420 kronor till en var av provinsialläkarna i Gäddede, Maläträsk, Sorsele, Pajala och Vitangi distrikt samt med 840 kronor till vardera av provinsialläkarna i Tärna och Arjeplogs distrikt. Närmare bestämmelser angående utbetalande av lönetillägg m. m. hava meddelats i brev den 21 maj 1926.

För vinnande av förenkling i budgettekniskt hänseende hava anslagen för nu ifrågavarande ändamål ansetts böra i riksstaten upptagas såsom ett gemensamt anslag av förslagsanslags natur. Härvid har någon förändring i

beloppet av nu anvisat anslag för flyttningsbidrag icke ifrågasatts. Vad angår anslagsbeloppet till tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare har däremot en ökning med 420 kronor föreslagits med hänsyn till att dylikt tillägg ansetts böra beredas, förutom läkarna i de distrikt, där sådant tillägg nu må åtnjutas, provinsialläkaren i Tarendö provinsialläkardistrikt av Norrbottens län. Det för tillfälliga lönetillägg beräknade beloppet utgör alltså 4,200 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om sammanslagning av de nu i riksstaten uppförda båda anslagen till flyttningsbidrag samt till tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare har riksdagen av förut angivna skäl ansett sig icke böra bifalla.

Då storleken av de av Eders Kungl. Maj:t för nu berörda ändamål äskade medlen däremot icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 3,000 kronor,

dels ock till *tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare* för budgetåret 1927—1928 beviljat ett extra anslag av 4,200 kronor.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att till bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, att utgå enligt av departementschefen förordade grunder, för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor.

Då riksdagen funnit sig böra medgiva, att den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna reduceringen av maximibeloppet för nu ifrågavarande statsbidrag vidtages samt storleken av det äskade anslaget icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden*, att utgå enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade grunder, för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor.

34:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 40) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum,

dels beslutat, att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *avlönning åt civila läkarstipendiater* i riksstaten för budgetåret 1927—1928 icke upptaga något belopp,

dels ock medgivit, att av uppkomna reservationer å nämnda anslag må för bestridande av kostnaderna för avlöningsförhöjning åt fyra civila läkarstipendiater under samma budgetår användas ett belopp av 6,000 kronor.

35:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) har riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till extra provinsialläkares avlöande*, nu 25,000 kronor, med 5,000 kronor till 20,000 kronor.

36:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 42) har riksdagen till *dyrtidstillägg åt vissa extra provinsialläkare* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,000 kronor.

37:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43) att
dels bestämma antalet ordinarie befattningar vid hospital och asyler på
följande sätt:

I. Läkarpersonal.

Befattning	Lönegrad.
12 överläkare av 1:a klass	B 29
24 hospitalsläkare av 1:a klass	B 28
4 överläkare av 2:a klass	B 28
30 hospitalsläkare av 2:a klass	B 26
1 läkare vid Visby hospital	B 26

II. Kontorspersonal.

3 sysslomän av 1:a klass	B 24
8 sysslomän av 2:a klass	B 22
5 sysslomän av 3:e klass	B 21
14 bokhållare	B 15
16 kassörer	B 11
9 kameraltjänsten	B 8
13 kanslibiträden	B 7

III. Sjukvårdspersonal.

18 uppsyningsmän av 1:a klass	B 14
21 förestånderskor av 1:a klass	B 12
17 uppsyningsmän av 2:a klass	B 10
139 överskötare	B 8
29 förestånderskor av 2:a klass	B 7
749 skötare	B 6
236 översköterskor	B 6
869 sköterskor	B 3

IV. Ekonomipersonal.

10 maskinmästare av 1:a klass	B 14
5 maskinmästare av 2:a klass	B 12
10 befallningsmän	B 10
28 hantverksföreståndare av 1:a klass	B 10
15 maskinister av 1:a klass	B 10
15 trädgårdsmästare	B 10
95 hantverksföreståndare av 2:a klass	B 8
18 maskinister av 2:a klass	B 8
12 köksförestånderskor av 1:a klass	B 7
8 magasinshövar	B 7
14 arbetsförestånderskor	B 6
12 bageriförestånderskor	B 6
10 chaufförer	B 6
14 eldare av 1:a klass	B 6
3 förmän i trädgård och jordbruk	B 6
81 hantverkare	B 6

Befattning.	Lönegrad.
4 köksförestånderskor av 2:a klass	B 6
17 post- och stadsbud	B 6
15 tvättförestånderskor av 1:a klass	B 6
75.eldare av 2:a klass	B 5
27 föreståndare i stall, ladugård och svinstall	B 5
1 tvättförestånderska av 2:a klass	B 3;

dels godkänna följande stat för hospital och asyler, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

A. Avlöningsstat.

	Kronor.
Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	7,200,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	700,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,235,000

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	9,290,000
<u>Summa kronor</u>	19,425,000

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till hospital och asyler, nu 10,300,000 kronor, med 500,000 kronor till 9,800,000 kronor.

Det ordinarie förslagsanslaget till hospital och asyler är i gällande riksstat uppfört med 10,300,000 kronor.

Staten för hospital och asyler är från och med budgetåret 1926—1927 av följande utseende:

Stat.

A. Avlöningsstat.

	Kronor.
Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	7,230,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	300,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,120,000

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	650,000
<u>Summa kronor</u>	10,300,000

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär icke någon ändring i avseende å det för innevarande budgetår fastställda antalet befattningshavare, tillhörande läkar-, kontors- och ekonomipersonalen.

Vad däremot sjukvårdspersonalen angår, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit en väsentlig utökning av densamma, beroende huvudsakligen därav att hospitalen i Hälsingborg torde kunna beläggas i betydlig utsträckning under näst-

kommande budgetår. Härjämte hava vissa smärre ändringar beträffande personaluppsättningen vid en del övriga sjukvårdsanstalter ifrågasatts.

I fråga om Hälsingborgshospitalet innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag uppförande på ordinarie stat av följande befattningshavare, nämligen

- 2 förestånderskor av 1:a klass,
- 2 förestånderskor av 2:a klass,
- 1 överskötare,
- 9 översköterskor,
- 20 skötare och
- 30 sköterskor.

I sammanhang med förevarande förslag har departementschefen upptagit frågan om ledningen av sjukvården vid Hälsingborgs hospital och därvid förordat den av medicinalstyrelsen i sådant avseende föreslagna anordningen. För innebörden av denna anordning har medicinalstyrelsen redogjort i skrivelse den 23 april 1926, vars innehåll återfinnes å sid. 166 och 167 i statsrådsprotokollet.

Vad beträffar övriga ändringar i personalsammansättningen innebär förslaget följande:

1:o) Utbyte av en uppsyningsmantjänst av 1:a klass vid Lunds hospital och asyl mot en förestånderskebefattning av 1:a klass;

2:o) Utbyte av två skötersketjänster vid Uppsala hospital och asyl mot två överskötersketjänster;

3:o) Utbyte av en överskötärbefattning vid Vadstena hospital mot en överskötersketjänst;

4:o) Uppförande på ordinarie stat av åtta översköterskor, varav hälften avsetts för Sätters hospital och hälften för Västerviks hospital; samt

5:o) Uppförande på ordinarie stat av en överskötare och två översköterskor, avsedda för Östersunds hospital.

Vidkommande beräkningen av de i avlöningsstaten för hospitalsstaten ingående särskilda anslagsposterna har, enligt vad departementschefen framhållit, posten för avlöningar till ordinarie befattningshavare kunnat allenast approximativt uppskattas, bland annat med hänsyn till svårigheten att mera bestämt angiva de olika tidpunkter, från och med vilka personalen vid Hälsingborgshospitalet i de särskilda fallen blir behöfvig. Posten ifråga, nu 7,230,000 kronor, har upptagits med 7,200,000 kronor.

Anslagsposten för vikariatsersättning, nu 300,000 kronor, har med hänsyn till belastningen å posten under budgetåret 1925—1926 upptagits med 700,000 kronor.

Vad slutligen angår posten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., nu 2,120,000 kronor, har jämväl denna post, på grund av, bland annat, svårigheten att på förhand beräkna ökningen i behovet av icke-ordinarie befattningshavare i mån av Hälsingborgshospitalets successiva beläggning, kunnat blott approximativt uppskattas. Denna post har upptagits med 2,235,000 kronor eller 115,000 kronor mer än för innevarande budgetår anvisats.

Under omkostnadsstaten är upptagen en anslagspost för övriga kostnader för hospitals underhåll, för innevarande budgetår uppförd med 650,000 kronor.

För nästkommande budgetår hava de totala utgifterna under förevarande post uppskattats till 9,290,000 kronor och inkomsterna beräknats till 9,625,000 kronor. Inkomsterna för hospitalen skulle sålunda komma att överstiga kostnaderna för deras drift. På grund härav har den ändring i fråga om hittills tillämplad uppställning av staten för hospital och asyler föreslagits, att under rubriken övriga kostnader för hospitals underhåll upptagits bruttoutgifterna för underhållet i stället för såsom hittills nettoutgifterna. Med denna uppställning av staten hava alltså hospitalens inkomster så att säga ställts utanför *staten*, men hänsyn har å andra sidan tagits till dessa inkomster såsom en förminskande faktor vid beräkning av storleken av det *anslag* till avlönings- och omkostnadsstater till hospital och asyler, som för nästkommande budgetår prövats erforderligt.

I riksstaten är sedan ett flertal år tillbaka uppfört ett särskilt ordinarie förslagsanslag till övergångsstat för hospital och asyler. Anslaget utgör för nu löpande budgetår 9,060 kronor.

Med erinran om att i samband med de av 1926 års riksdag beslutade indragningarna av personal vid statsdepartementen även den förändringen vidtogs beträffande sättet för avlöningarnas bestridande, att avlöningarna till befattningshavare å ordinarie stat och å övergångsstat — vilka avlöningar hittills bestritts från två riksstatsanslag, slutande å de belopp till vilka respektive staters slutsummor uppgått — hädanefter skola utgå från allenast ett anslag med huvudanslagets rubrik, till sitt belopp svarande mot de sammanlagda slutbeloppen för ordinarie staten och övergångsstaten, har departementschefen nu föreslagit ifrågavarande anordnings genomförande även i fråga om anvisande av medel till hospital och asyler. Från och med nästa budgetår syntes alltså samtliga vid dessa anstalter anställda befattningshavares avlöningar böra utgå från posten avlöningar till ordinarie befattningshavare inom den ordinarie staten för hospital och asyler, medan anslaget till övergångsstat för hospital och asyler borde uteslutas ur riksstaten. Med hänsyn till det jämförelsevis obetydliga belopp, vartill sistnämnda anslag för närvarande vore upptaget, har den ifrågasatta anordningen icke synt i och för sig behöva tagas i beräkning vid fixerande av anslaget till hospital och asyler från och med nästa budgettermin.

Vad först angår Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ökning av sjukvårdspersonalen vid Hälsingborgs hospital, vilket förslag, enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, avvägs under vederbörligt hänsynstagande till storleken av dylik personal vid Uppsala och Lunds hospital och asyler, har detsamma icke givit riksdagen anledning till erinran.

Såsom nämnts, har departementschefen i samband med berörda förslag upptagit frågan om ledningen av sjukvården vid Hälsingborgshospitalet och därvid förordat den av medicinalstyrelsen ifrågasatta anordningen för sjukledningens handhavande.

I anledning härav vill riksdagen erinra om att 1926 års riksdag i sin skrivelse nr 38 beträffande Eders Kungl. Maj:ts för samma års riksdag framlagda förslag angående anslag till hospital och asyler uttalade, bland annat, att riksdagen icke funne det tillrådligt, att, innan av särskilda sakkunniga framlagt förslag till lag om vård av sinnessjuka prövats, en ny organisationsform infördes i fråga om läkarpersonalen vid Hälsingborgshospitalet. Skäl för ett frångående av denna uppfattning synes riksdagen alltjämt icke föreligga.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit *dels* utbyte av en uppsyningsmanstjänst av 1:a klass vid Lunds hospital och asyl mot en föreständerskebefattning av 1:a klass, av två skötersketjänster vid Uppsala hospital och asyl mot två överskötersketjänster samt av en överskötarbefattning vid Vadstena hospital mot en överskötersketjänst, *dels ock* uppförande å ordinarie stat av en översköterartjänst — avsedd för Östersunds hospital — och tio överskötersketjänster, avsedda fyra för vardera av Sätters och Västerviks hospital och två för Östersunds hospital. Då förslagen i dessa delar syntts riksdagen tillfyllest motiverade, har riksdagen ansett sig böra bifalla de föreslagna förändringarna i avseende å personaluppsättningen vid hospitalen i fråga.

De av Eders Kungl. Maj:t framlagda beräkningarna i fråga om de i staten för hospitalen ingående anslagsposterna hava icke givit riksdagen anledning till erinran liksom ej heller det föreslagna uteslutandet ur riksstaten av det ordinarie förslagsanslaget till övergångsstat för hospital och asyler.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* bestämt antalet ordinarie befattningar vid hospital och asyler på följande sätt:

I. Läkarpersonal.

Befattning.	Lönegrad.
12 överläkare av 1:a klass	B 29
24 hospitalsläkare av 1:a klass	B 28
4 överläkare av 2:a klass	B 28
30 hospitalsläkare av 2:a klass	B 26
1 läkare vid Visby hospital	B 26

II. Kontorspersonal.

3 sysslomän av 1:a klass	B 24
8 sysslomän av 2:a klass	B 22
5 sysslomän av 3:e klass	B 21
14 bokhållare	B 15
16 kassörer	B 11
9 kameralbiträden	B 8
13 kanslibiträden	B 7

III. Sjukvårdspersonal.

18 uppsyningsmän av 1:a klass	B 14
21 föreständerskor av 1:a klass	B 12
17 uppsyningsmän av 2:a klass	B 10

Befattning	Lönegrad
139 överskötare	B 8
29 förestånderskor av 2:a klass	B 7
749 skötare	B 6
236 översköterskor	B 6
869 sköterskor	B 3

IV. Ekonomipersonal.

10 maskinmästare av 1:a klass	B 14
5 maskinmästare av 2:a klass	B 12
10 befallningsmän	B 10
28 hantverksföreståndare av 1:a klass	B 10
15 maskinister av 1:a klass	B 10
15 trädgårdsmästare	B 10
95 hantverksföreståndare av 2:a klass	B 8
18 maskinister av 2:a klass	B 8
12 köksförestånderskor av 1:a klass	B 7
8 magasinsföreståndare	B 7
14 arbetsförestånderskor	B 6
12 bageriförestånderskor	B 6
10 chaufförer	B 6
14 eldare av 1:a klass	B 6
3 förmän i trädgård och jordbruk	B 6
81 hantverkare	B 6
4 köksförestånderskor av 2:a klass	B 6
17 post- och stadsbud	B 6
15 tvättförestånderskor av 1:a klass	B 6
75 eldare av 2:a klass	B 5
27 föreståndare i stall, ladugård och svinstall	B 5
1 tvättförestånderska av 2:a klass	B 3,

dels godkänt följande stat för hospital och asyler, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

A. Avlöningsstat

	Kronor.
Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	7,200,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	700,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,235,000

B Omkostnadsstat

Övriga kostnader för hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	9,290,000
Summa kronor	19,425,000,

dels ock nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till hospital och asyler, nu 10,300,000 kronor, med 500,000 kronor till 9,800,000 kronor.

38:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning

(punkt 44) har riksdagen ur riksstaten uteslutit det ordinarie förslagsanslaget till *övergångsstat för hospital och asyl*.

39:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45) har riksdagen till *utvidgning av köksbyggnaden vid Uppsala hospital och asyl* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 192,700 kronor.

40:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46) att till bidrag till kostnaderna för en motorfärja vid Strängnäs sund för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 15,000 kronor.

I sammanhang med förevarande framställning har departementschefen föreslagit, att såsom bidrag till driftkostnaderna till ifrågavarande färja skulle lämnas ett bestämt årligt belopp å högst 1.000 kronor för hospitalets transporter och i tjänsteärenden stadda befattningshavares samt patienters resor i stället för avgift varje gång färjan för sagda ändamål användes. Detta bidrag skulle utgå retroaktivt från och med år 1923, dock med avdrag för vad i avgifter erlagts för sagda transporter och resor. De härför erforderliga medlen hava ansetts böra utgå av den i staten för hospital och asyl ingående anslagsposten till övriga kostnader för hospitals underhåll. Därest riksdagen icke gör erinran mot vad sälunda föreslagits, skulle medicinalstyrelsen bemyndigas att träffa överenskommelse med vederbörande vägstyrelse om de närmare villkoren för ersättningens erhållande samt till vägstyrelsen utbetala ersättningen.

Med hänsyn till de i ärendet föreliggande omständigheterna har riksdagen icke velat motsätta sig, att statsverket, utöver det bidrag väghållningsdistriktet författningsenligt redan uppburit, lämnar något ytterligare understöd till anskaffningskostnaderna för nu ifrågavarande färja. Storleken av det i sådant avseende nu äskade beloppet har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Förslaget om visst årligt bidrag till driftkostnaderna för färjan har riksdagen ävenledes ansett motiverat, dock att riksdagen icke kan medgiva, att bidraget ifråga utgår retroaktivt. Riksdagen förutsätter jämväl, att bidraget icke fixeras för någon längre tid framåt, på det att möjlighet må finnas för statsverket att, därest förändrade förhållanden inträda, vidtaga jämkning i bidragsbeloppet. Mot sättet för de erforderliga medlens bestridande har riksdagen ej haft något att erinra.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *bidrag till kostnaderna för en motorfärja vid Strängnäs sund* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 15,000 kronor.

41:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen till *ändringsarbeten i de s. k. C-paviljongerna vid Lunds hospital och asyl* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 120,000 kronor.

42:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48) att till ändringsarbeten å vattenverket vid Lunds hospital och asyl i huvudsaklig överensstämmelse med ett av ingenjören John Bergström i september och oktober 1926 uppgjort förslag för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser riksdagen den i ärendet förebrakta utredningen ådagalägga behovet av att den nu ifrågasatta omändringen av vattenledningsanordningarna vid Lunds hospital och asyl utan dröjsmål kommer till stånd. Då det av Eders Kungl. Maj:t härutinnan framlagda förslaget syntes riksdagen tillgodose detta behov samt de för arbetenas utförande beräknade kostnaderna icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *ändringsarbeten å vattenverket vid Lunds hospital och asyl* i huvudsaklig överensstämmelse med ett av ingenjören John Bergström i september och oktober 1926 uppgjort förslag för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor.

43:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49) har riksdagen till *hospital vid Hälsingborg* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 1,138,500 kronor.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att, med uteslutande ur riksstaten av de under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen sjukvårdsanstalterna, uppförda ordinarie förslagsanslagen till anstalter för obildbara sinnesslöa, till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, och till epileptikeranstalter, under samma avdelning och underavdelning med rubriken bidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 1,425,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen förut anfört i fråga om sammanslagning av å riksstaten för skilda ändamål uppförda olika anslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen ansett sig icke böra medgiva, att nu berörda anslag sammanföras på sätt Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt. Vid en uppdelning av det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget, mot vars storlek riksdagen icke haft något att erinra, torde på de tre hittillsvarande anslagsrubrikerna anslagsbeloppen böra beräknas på följande sätt:

till anstalter för obildbara sinnesslöa	kronor 575,000
» anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka	» 730,000
» epileptikeranstalter	» 120,000

Riksdagen har alltså

dels höjt ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för obildbara sinnesslöa*, nu 500,000 kronor, med 75,000 kronor till 575,000 kronor;

dels höjt ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, nu 600,000 kronor, med 130,000 kronor till 730,000 kronor,

dels ock höjt ordinarie förslagsanslaget till *epileptikeranstalter*, nu 90,000 kronor, med 30,000 kronor till 120,000 kronor.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52) att för budgetåret 1927—1928 anvisa

dels till statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar ett extra förslagsanslag av 55,000 kronor;

dels ock till täckdikningsarbeten vid det med samma anstalt förenade jordbruket ett extra reservationsanslag av 2,800 kronor.

Till upprätthållande av verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar å Salbohed har 1926 års riksdag, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts framställning, för budgetåret 1926—1927 anvisat *dels* till avlöningar och vikariatsersättningar ett extra anslag av 24,755 kronor, *dels ock* till bidrag till driftkostnader i övrigt ett extra förslagsanslag av 26,200 kronor. Vidare har riksdagen för samma budgetår till täckdikning vid det med samma anstalt förenade jordbruket anvisat ett extra reservationsanslag av 1,875 kronor.

Genom brev den 7 maj 1926 har Eders Kungl. Maj:t fastställt avlönings- och omkostnadsstater för anstalten för budgetåret 1926—1927.

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär, vad först avlöningsstaten angår, allenast den ändring i densamma, att posten till vikariatsersättningar, extra personal, tjänstepersonal och ålderstillägg höjts från 4,980 kronor med 50 kronor till 5,030 kronor för beredande av ålderstillägg från och med den 1 januari 1928 åt en därtill berättigad arbetsledare. Avlöningsstatens slutsumma skulle alltså komma att ökas med 50 kronor till 24,805 kronor. Detta belopp har emellertid avrundats till 24,800 kronor.

Omkostnadsstaten för nu ifrågakvarande anstalt skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag för nästkommande budgetår te sig på följande sätt (för jämförelse angivas de belopp, som äro upptagna i staten för innevarande budgetår):

	Beräkning för tiden 1/7 1927— 30/6 1928	Stat för tiden 1/7 1926— 30/6 1927
<i>Utgifter:</i>		
Utspisning för personalen (5 st. å 1:60 kronor per dag), förslagsvis	2,920	2,920
Utspisning för eleverna (55 st. å 90 öre per dag), förslagsvis	18,067 50	20,075
Beklädnad och sängkläder, förslagsvis	5,700	5,700
Undervisning, förslagsvis	500	500
Hälso- och sjukvård, förslagsvis	2,500	2,300
Eldning, belysning och elektrisk kraft, förslagsvis	7,500	7,500
Renhållning, förslagsvis	1,100	1,100
Byggnader, förslagsvis	4,700	3,000
Inventarier, förslagsvis	4,500	1,000
Arbetens bedrivande, förslagsvis	400	400
Elevbelöningar, förslagsvis	550	550
Idrotts- och lekmaterial, förslagsvis	350	350
Expenser och diverse, förslagsvis	6,212 50	6,005
Summa kronor	55,000	51,400
<i>Inkomster:</i>		
Avgifter för		
7 (nu 8) epileptiska elever å 800 kronor, förslagsvis	5,600	6,400
48 icke-epileptiska elever å 400 kronor, förslagsvis	19,200	18,800
Statens tillskott, förslagsvis	30,200	26,200
Summa kronor	55,000	51,400

För verksamheten vid Salbohedsanstalten skulle sålunda vid bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår krävas *dels* till avlöningar och

vikariatsersättningar m. m. ett extra anslag av 24,800 kronor, dels ock till driftkostnader i övrigt ett extra förslagsanslag av 30,200 kronor. I syfte att åstadkomma förenkling av huvudtitelns uppställning har emellertid föreslagits en sammanslagning av ifrågavarande anslag till ett anslag, vilket då skulle erhålla karaktär av förslagsanslag. Det nya anslaget, vilket ansetts böra benämnas *statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar*, skulle i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag bestämmas till (24,800 + 30,200) 55,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om avlöningsstaten för Salbohedsanstalten har icke givit riksdagen anledning till erinran, och har riksdagen ävenledes ansett sig böra bifalla de förslag i skilda hänseenden, Eders Kungl. Maj:t i fråga om omkostnadsstaten för anstalten framlagt, liksom ock det äskade anslaget till täckdikningsarbeten vid det med anstalten förenade jordbruket.

Vad däremot angår förslaget om sammanslagning av avlönings- och driftkostnadsanslagen för anstalten, har riksdagen av förut anförda skäl funnit sig icke böra godkänna förslaget härutinnan.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för budgetåret 1927—1928 anvisat

dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar ett extra anslag av 24,800 kronor,

dels till bidrag till driftkostnader i övrigt vid nämnda anstalt ett extra förslagsanslag av 30,200 kronor,

dels ock till täckdikningsarbeten vid det med samma anstalt förenade jordbruket ett extra reservationsanslag av 2,800 kronor.

46:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53) att till statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 25,500 kronor.

Till uppehållande av verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor i Vänersborg anvisade 1926 års riksdag dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. ett extra anslag av 11,575 kronor, dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt ett extra förslagsanslag av 14,400 kronor.

Genom brev den 7 maj 1926 har Eders Kungl. Maj:t fastställt avlönings- och omkostnadsstater för anstalten för budgetåret 1926—1927.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag, som icke innebär någon ändring i avseende å den för anstalten fastställda avlöningsstaten, skulle omkostnadsstaten för budgetåret 1927—1928 te sig på följande sätt (för jämförelse anges även motsvarande belopp i den för innevarande budgetår fastställda staten):

	Beräkning för tiden $\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{30}{8}$ 1928	Stat för tiden $\frac{1}{7}$ 1926— $\frac{30}{8}$ 1927
<i>Utgifter:</i>		
Utspisning för personalen (6 st. à kronor 1:60 per dag), förslagsvis	3,504 —	3,504 —
Utspisning för eleverna (30 st. à 90 öre per dag), förslagsvis	9,855 —	10,950 — (1 krona per dag)
Beklädnad och sängkläder (à 100 kronor per elev), för- slagsvis	3,000 —	3,000 —
Undervisning, förslagsvis	300 —	300 —
Hälsa- och sjukvård, förslagsvis	1,500 —	1,500 —
Eldning, belysning och elektrisk kraft, förslagsvis	4,500 —	5,000 —
Renhållning, förslagsvis	800 —	1,050 —
Byggnader, "	1,500 —	500 —
Inventarier, "	1,000 —	500 —
Arbetens bedrivande, förslagsvis	750 —	750 —
Elevbelöningar, "	300 —	300 —
Idrotts- och lekmateriel, förslagsvis	100 —	150 —
Expenser och diverse, "	2,016 —	2,096 —
Summa kronor	29,125 —	29,600 —
<i>Inkomster:</i>		
Avgifter för 8 epileptiska elever à 800 kronor, förslagsvis	6,400 —	15,200 —
Avgifter för 22 icke-epileptiska elever à 400 kronor, för- slagsvis	8,800 —	
Statens tillskott, högst	13,925 —	14,400 —
Summa kronor	29,125 —	29,600 —

För uppehållande av verksamheten vid ifrågakvarande anstalt under nästkommande budgetår har alltså beräknats till avlöningar och vikariatsersättningar ett belopp av 11,575 kronor samt för driftkostnader i övrigt ett belopp av förslagsvis 13,925 kronor. Ifrågakvarande båda belopp skulle nu enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag sammanslås till ett anslag under rubriken *statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* och med karaktär av förslagsanslag. Det sammanslagna anslaget skulle då bli 25,500 kronor.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen icke haft annan erinran än att riksdagen icke kunnat medgiva den ifrågasatta sammanslagningen av anstaltens avlönings- och driftkostnadsanslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för budgetåret 1927—1928 anvisat *dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* ett extra anslag av 11,575 kronor,

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid samma anstalt ett extra förslagsanslag av 13,925 kronor.

47:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) har riksdagen till *understöd åt spetälskesjukas familjer m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 2,000 kronor.

48:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55) att *dels till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 600,000 kronor;

dels ock medgiva, att av Eders Kungl. Maj:t må beviljas ej mindre åt föreningen för kustvård åt skrofulösa barn till utförande av vissa byggnadsarbeten m. m. vid kustsanatoriet Apelviken ett bidrag av sammanlagt högst 57,200 kronor än även åt föreningen för skrofulösa barns vård till anskaffande av Finsenlampor m. m. vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra ett bidrag av högst 12,900 kronor, allt att utgå av nämnda anslag i huvudsaklig överensstämmelse med de rörande bidrag från anslaget gällande grunder och på de närmare villkor i övrigt, som må av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehått två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I: 25 och II: 25), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att höja anslaget till Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra från av Eders Kungl. Maj:t föreslagna 12,900 kronor till 43,894 kronor 50 öre.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna anfört följande:

»Direktionen för Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra har den 8 juli 1926 i underdånig skrivelse anhållit, att Kungl. Maj:t för riksdagen 1927 framlägger nådig proposition att bevilja för i skrivelsen angivna ändamål 44,532 kronor 50 öre till kustsanatoriet.

Från denna summa bör enligt vederbörande departementschefs mening dragas 638 kronor, som felaktigt medräknats i kalkylen. Alltså blir beloppet efter denna justering 43,894 kronor 50 öre.

Det gäller dels anskaffning av 17 nya Finsenlampor samt om- och tillbyggnad av en förut till tvättinrättning m. m. använd byggnad i syfte att erhålla tillräckligt stor matsal för patienterna, vissa verkstäder m. m., dels ock uppförandet av ett svinstall och ett ekonomihus.

Kungl. Maj:t föreslår i årets statsverksproposition endast 12,900 kronor till kustsanatoriet i Barkåkra såsom bidrag till inköp av de 17 Finsenlamporna, vilka beräknas kosta 25,913 kronor 35 öre.

Statsrådet och chefen för socialdepartementet framhåller i femte huvudtiteln att, med hänsyn till det statsfinansiella läget, statsbidrag till nybyggnader vid tuberkulossjukvårdsanstalter bör utgå endast i de fall, då därmed ett större antal nya vårdplatser skulle kunna utvinnas och då bidraget medför bättre anordningar för sjukvården.

En sådan begränsning är naturligtvis befogad, när det begäres stora statsbidrag till byggnader, som nog mången gång kunde vara mindre dyrbara. Men i detta fall rör det sig om ett helt litet belopp.

Visserligen äro vårdplatser och sjukvård det väsentliga på ett sjukhus, men nödiga ekonomibyggnader och omtanke om driftekonomin ha också sin stora betydelse.

Patienternas matsal på kustsanatoriet har i flera år varit för liten. Många äro sängliggande och få maten buren till sig, men ännu flera gå uppe, och de ha ej alla kunnat utspisas i matsalen samtidigt. De, som ej fått rum där, ha gruppvis intagit sina måltider på skilda platser. Detta har förorsakat ökat arbete för personalen och även ökat mängden av matrester. Efter omsorgsfull utredning beslöt direktionen vid sammanträde den 1 mars 1926 att, ehuru anslag för ändamålet icke stod till förfogande, göra en förlängning av det hus, som inrymmer matsalen. Därmed fick man denna tillräckligt stor för lång tid framåt, fick i underliggande våning matsal och sällskapsrum för sköterskor och elever samt ett rum för direktionen med plats för böcker och handlingar m. m. I källaren, som förut upptogs av tvätten, inreddes verkstäder för bandagisten, skomakaren, maskinisten och snickaren.

Sedan många år uppföder kustsanatoriet svin, men alltför få. Svinstallet är för litet. Ett större svinstall och flera svin skulle medföra en avsevärd ökning i årsinkomsterna och i viss mån minska driftkostnaderna.

Den tilltänkta ekonomibyggnaden inrymmer bland annat källare för förvaring av diverse livsmedel i större mängder. Bristen på sådana förvaringsrum har länge varit kännbar. Genom alla källare i kustsanatoriets byggnader äro dragna värmeledningsrör, som göra temperaturen där olämplig för förvaring av vissa livsmedel, och dessutom är det allra mesta av källarutrymmet i dessa hus upptaget för andra ändamål.

Således är behovet av detta ekonomihus med stora källare för livsmedelsförråd ganska trängande, och i ekonomiskt hänseende är huset mycket önskvärt. Förste provinsialläkaren i Kristianstads län har också vid besök hos medicinalstyrelsen vitsordat, att de i direktionens underdåniga skrivelse omförmälda byggnadsföretagen vore av behovet påkallade. Medicinalstyrelsen har tillstyrkt, och byggnadsstyrelsen har icke haft något att erinra emot dessa nybyggnader och denna tillbyggnad.

Det bör beaktas, att kustsanatorierna ha en otrygg ställning i jämförelse med länssanatorierna, och dock är dessas betydelse i kampen mot tuberkulosen lika stor som länssanatoriernas. Kustsanatorierna åtnjuta visserligen bidrag från landstingen, men dessa bidrag utgå endast till driftkostnaderna. Landstingsanslag till byggnader kunna de ej ifrågasätta. När det gäller sådana anslag ha kustsanatorierna endast staten att vända sig till.

Enligt gällande beräkningsgrunder för sådant statsbidrag anser sig direktionen kunna begära 43,894 kronor 50 öre.»

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, i vad detsamma avser statsbidrag till utförande av vissa byggnadsarbeten m. m. vid kustsanatoriet Apelviken, har riksdagen ansett sig böra bifalla.

Vad angår Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om statsbidrag till Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra, innebär förslaget härutinnan, att 12,900 kronor skulle beviljas för anskaffande av sju Finslampor jämte tillhörande inredning m. m. Motionsvis har emellertid på angivna skäl yrkats, att statsbidraget måtte för nästkommande budgetår ökas till 43,894 kronor 50 öre.

Ehuru riksdagen icke kunnat undgå att finna skäligt, att statsbidrag tillerkännes kustsanatoriet i Barkåkra i större omfattning än Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt, har riksdagen likväl ansett sig icke kunna medgiva en så stor förhöjning av bidraget, som motionsvis föreslagits. Riksdagen har ansett statsbidraget till sanatoriet böra höjas med 10,000 kronor utöver det av Eders Kungl. Maj:t begärda beloppet och sålunda bestämmas till 22,900 kronor. I följd härav har det till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för nästkommande budgetår äskade anslaget ökats till 610,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts och då de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för nu ifrågavarande statsbidrags åtnjutande icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och ovanberörda motioner, I: 25 och II: 25,

dels till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 610,000 kronor;

dels ock medgivit, att av Eders Kungl. Maj:t må beviljas ej mindre åt föreningen för kustvård åt skrofulösa barn till utförande av vissa byggnadsarbeten m. m. vid kustsanatoriet Apelviken ett bidrag av sammanlagt högst 57,200 kronor än även åt föreningen för skrofulösa barns vård till anskaffande av Finsenlampor m. m. vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra ett bidrag av högst 22,900 kronor, allt att utgå av nämnda anslag i huvudsaklig överensstämmelse med de rörande bidrag från anslaget gällande grunder och på de närmare villkor i övrigt, som må av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

49:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter*, nu 2,950,000 kronor, med 250,000 kronor till 3,200,000 kronor.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57) att under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen sjukvårdsanstalterna, med rubriken bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 50,000 kronor.

Då varken storleken av det av Eders Kungl. Maj:t för nu ifrågakvarande ändamål äskade anslagsbeloppet eller den föreslagna förändringen av anslagets natur givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen sjukvårdsanstalterna, med rubriken *bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 50,000 kronor.

51:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *folksanatorierna* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 150,000 kronor.

52:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59) har riksdagen till *understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 380,000 kronor.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60) att *dels* under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen sjukvårdsanstalterna, med rubriken radiumhemmet i Stockholm uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 40,000 kronor;

dels ock godkänna den av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringen i grunderna för bidrag till radiumhemmets klinik.

Statsbidrag till radiumhemmet i Stockholm, vilket innehaves av cancerföreningen i Stockholm och har till ändamål att bereda vård av kräftsjuka, har utgått alltsedan år 1921. För nu löpande budgetår har beviljats dels ett extra anslag om 15,000 kronor till hemmets poliklinik och dels ett extra förslagsanslag av 28,000 kronor till hemmets klinik.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag skulle för nästkommande budgetår statsbidraget till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets klinik nedsättas från 3 kronor till 2 kronor 50 öre per dag och patient. Då

antalet vård dagar å kliniken beräknats komma att uppgå till omkring 10,000. har klinikbidraget uppskattats till 25,000 kronor. Poliklinikbidraget har beräknats till oförändrat belopp, 15,000 kronor. Beloppen, tillhopa 40,000 kronor, hava ansetts böra å riksstaten uppföras såsom ett gemensamt anslag, vilket föreslagits erhålla karaktär av förslagsanslag. Då behovet av statsbidrag för ifrågavarande ändamål syntes bestående, har det sålunda sammanlagda anslaget upptagits såsom ordinarie anslag. För användningen av det nya anslaget har i huvudsak hittills gällande grunder ansetts böra tillämpas, dock med iakttagande av den förordade ändringen beträffande klinikbidragets storlek.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om ändring av nu utgående statsbidrags storlek till radiumhemmets klinik har riksdagen ansett sig böra bifalla, och har riksdagen ej heller haft något att erinra emot storleken av de för klinik- och poliklinikbidragen beräknade beloppen samt att de erforderliga medlen hädanefter uppföras å riksstaten såsom ordinarie anslag. Däremot kan riksdagen av förut anförda skäl icke samtycka till en sammanslagning av anslagen i fråga.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten uppfört
dels såsom *bidrag till radiumhemmets i Stockholm poliklinik* ett ordinarie anslag av 15,000 kronor;

dels och såsom *bidrag till hemmets klinik* ett ordinarie förslagsanslag av 25,000 kronor.

54:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61) har riksdagen
dels under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen sjukvårdsanstalterna, med rubriken *bidrag till resor för vissa patienter vid radiumhemmet i Stockholm* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 30,000 kronor;

dels och godkänt den av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringen i grunderna för bidrag till sådana resor.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62) att
dels till bidrag till uppförande m. m. samt driften av epidemisjukhus för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,750,000 kronor;

dels och medgiva den av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringen i grunderna beträffande bidrag till uppförande m. m. av epidemisjukhus.

Anslag till *bidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* hava i budgeten upptagits från och med år 1921. För budgetåren 1925—1926 och 1926—1927 hava anslagsbeloppen för ändamålet utgjort 1,590,000 och 1,300,000 kronor.

Till *bidrag för driften av epidemisjukhus* hava jämväl anslag varit uppförda i riksstaten alltsedan år 1921. För de sista två budgetperioderna hava anslagsbeloppen utgjort 1,000,000 och 900,000 kronor.

I enlighet med av riksdagen godkända huvudgrunder har Eders Kungl. Maj:t genom kungörelser den 7 september 1920 meddelat bestämmelser *dels*

angående statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus (nr 667) och dels angående statsbidrag för driften av sådana sjukhus (nr 668).

Med ledning av de utav 1926 års landsting fattade besluten i ämnet har medicinalstyrelsen beräknat, att bidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus under budgetåret 1927—1928 skulle komma att begäras till ett sammanlagt belopp av 760,500 kronor, i följd varav medicinalstyrelsen hemställt, att för berörda ändamål måtte för budgetåret i fråga äskas ett extra förslagsanslag å nämnda belopp.

Beträffande kostnaden för driften av epidemisjukhus har medicinalstyrelsen meddelat, att antalet vård dagar å sjukhusen uppgått under tiden 1 juli—31 december 1925 till 270,744, vilket enligt gällande grunder motsvarade ett statsbidrag av 541,488 kronor, och under tiden 1 januari—30 juni 1926 till 218,690, motsvarande ett statsbidrag av 437,380 kronor, varvid dock vore att märka, att uppgifter för sistnämnda halvår icke inkommit från fyra sjukhus, för vilka därför upptagits samma siffror som för föregående halvår. Statsbidraget för epidemisjukhusens drift under budgetåret 1925—1926 kunde således beräknas till 978,868 kronor, varav emellertid under budgetåret utbetalats endast 972,312 kronor. Antalet sängplatser vore för närvarande 5,216. Under budgetåret 1927—1928 beräknades tillkomma 17 nya sjukhus med tillhopa 607 nya sängplatser. Om man räknade med samma ytterligt låga beläggning under budgetåret 1927—1928 som under första halvåret 1926 eller 84 vård dagar för säng och år, skulle antalet vård dagar under ifrågavarande budgetår uppgå till $84 \times 5,823$ eller 489,132, motsvarande ett statsbidrag av 978,264 kronor. Denna beräkning syntes emellertid medicinalstyrelsen synnerligen låg, och en så ringa beläggning som under första halvåret 1926 kunde knappast beräknas. Härtill komme, att nya epidemisjukhus även tillkomme under budgetåret 1927—1928, en omständighet, som inverkade ytterligare höjande på statsbidraget. Medicinalstyrelsen ansåge sig därför för berörda ändamål icke kunna beräkna lägre belopp än 1,000,000 kronor.

Mot medicinalstyrelsens förslag i fråga om beräkningen av förevarande anslag har departementschefen ej haft något att erinra, dock att anslaget för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus synts departementschefen böra avrundas till 750,000 kronor.

För vinnande av förenkling i budgettekniskt hänseende hava de båda anslagen till bidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus samt till bidrag för driften av sådana sjukhus, vilka anslag båda hava karaktär av förslagsanslag, från och med nästkommande budgetår ansetts lämpligen böra sammanslås till ett anslag under rubriken *bidrag till uppförande m. m. samt driften av epidemisjukhus*. Det sammanslagna anslagets belopp skulle i enlighet härmed för nästa budgetår bliva (750,000 + 1,000,000) 1,750,000 kronor.

Vad först angår den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna ändringen i grunderna beträffande statsbidrag för anordnande av epidemisjukhus, har riks-

dagen funnit skäligt, att dylikt bidrag hädanefter även må beviljas kommun under villkor, som i statsrådsprotokollet angivits. Riksdagen godkänner alltså Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Vidkommande härefter Eders Kungl. Maj:ts förslag om sammanslagning av de nu å riksstaten uppförda särskilda förslagsanslagen till bidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus samt till bidrag till driften av sådana sjukhus har riksdagen av skäl, riksdagen förut anfört beträffande sammanslagning av skilda å riksstaten för olika ändamål anvisade anslag, funnit sig icke böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Riksdagen anser sålunda, att anslagen, i fråga om vilkas beräknande riksdagen icke haft något att erinra, fortfarande böra uppföras åtskilda å riksstaten.

I nu förevarande sammanhang har departementschefen berört två på Eders Kungl. Maj:ts prövning beroende frågor om användning av epidemisjukhus i vissa fall till andra ändamål än de därmed egentligen avsedda, nämligen dels för andra sjukvårdsändamål och dels för arbetshem m. m.

Vad dessa frågor beträffar, vill riksdagen för sin del hava uttalat, att, även om vissa betänkligheter kunna riktas mot en upplåtelse av sjukhusen i fråga för de ändamål, departementschefen angivit, riksdagen likväl icke kunnat undgå att finna förslagen såväl ur ekonomisk som praktisk synpunkt så beaktansvärda, att riksdagen ansett sig icke böra framställa någon erinran mot desamma. Riksdagen förbiser ej härvid, att genom dylik upplåtelse svårigheter i vissa fall kunna uppstå att vid inträffande epidemier kunna med önskvärd skyndsamhet åter taga sjukhusen i anspråk för sitt egentliga ändamål. På sätt departementschefen framhållit, måste givetvis noga övervakas, att fullt betryggande anordningar vidtagas för att förhindra icke blott överförande av epidemisk smitta till patienter å sådana sjukhusavdelningar, som tillfälligtvis upplåtits för annan sjukvård eller dylikt ändamål, utan även i förekommande fall smittöverföring från där inlagda patienter till epidemiskt sjuka. Enligt riksdagens mening torde en användning av sjukhusen, på sätt nu ifrågasatts, synnerligen väl lämpa sig ifråga om konvalescenter. — Givetvis bör noga tillses, att statsbidrag, som beviljas för driften av epidemisjukhus, icke utgår för sådana platser under den tid, de äro belagda för andra sjukvårdsfall än i epidemilagen avsedda, liksom ock att möjligheten till omändring av epidemisjukhus för annat ändamål utan återbärande av statsbidrag ej må utnyttjas i syfte att kringgå gällande bestämmelser beträffande statsbidrag för olika förekommande anstaltsändamål.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen
ej mindre för budgetåret 1927—1928 anvisat

dels till bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus
ett extra förslagsanslag av 750,000 kronor,

dels ock till bidrag till driften av epidemisjukhus ett extra förslagsanslag av
1,000,000 kronor;

än även medgivit den av departementschefen i statsrådsprokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringen i grunderna beträffande bidrag till uppförande m. m. av epidemisjukhus.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 64) att *dels*, med uteslutande ur riksstaten av de under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen sjukvårdsanstalterna, uppförda ordinarie förslagsanslagen till kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till polikliniker vid samma vanförestalster, till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra samt till de i nyssnämnda städer inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m., under samma avdelning och underavdelning med rubriken bidrag till driften vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 322,000 kronor;

dels ock godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringarna i grunderna beträffande statsbidrag till nämnda vanförestalsters kliniker samt till skol- och uppfostringshem för vanföra.

Vidkommande först de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i grunderna beträffande statsbidrag till nu ifrågavarande vanförestalsters kliniker samt till skol- och uppfostringshemmen för vanföra har riksdagen, i betraktande av att statsbidragen till klinikerna och sagda hem så nyligen som vid 1924 års riksdag sänkts — för klinikerna från 2 kronor 55 öre till 2 kronor 15 öre samt för hemmen ifråga från 2 kronor 35 öre till 2 kronor — ansett bidragen icke nu åter böra beskiras. Enligt riksdagens mening böra alltså bidragen jämväl för nästkommande budgetår utgå med de för närvarande fixerade beloppen.

Vad anslagsbeloppen angår, har Eders Kungl. Maj:t beräknat anslagen till poliklinikerna och undervisningsanstalterna för vanföra med oförändrade belopp. Häremot har riksdagen icke något att erinra. Vad anslagen till klinikerna och skol- och uppfostringshemmen däremot beträffar, torde på grund av riksdagens förenämnda beslut om de nuvarande grundernas bibehållande beträffande statsbidrag till desamma, anslaget till klinikerna böra beräknas till oförändrat belopp, 124,000 kronor; under det att med hänsyn till beläggningen anslaget till skol- och uppfostringshemmen torde böra upptagas till 70,000 kronor.

Vad slutligen angår förslaget om sammanslagning av de anslag, varom fråga är, till ett gemensamt anslag, har riksdagen av skäl, riksdagen förut anfört, funnit sig icke böra bifalla detsamma.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg* med oförändrat belopp, eller 124,000 kronor,

dels upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *polikliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg* med oförändrat belopp, 15,000 kronor,

dels höjt ordinarie förslagsanslaget till *underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra*, nu 65,000 kronor, med 5,000 kronor till 70,000 kronor,

dels ock upptagit ordinarie förslagsanslaget till *de i Stockholm, Göteborg*

och Hålsingborg inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m. med oförändrat belopp, 123,000 kronor.

57:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66) har riksdagen dels höjt det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till resor för vanföra jämte vårdare*, nu 90,000 kronor, med 15,000 kronor till 105,000 kronor,

dels ock godkänt den av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringen i grunderna för anslagets användning.

58:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *Eugeniahemmet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 5,000 kronor.

59:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68) har riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *allmän hälso- och sjukvård*, nu 850,000 kronor, med 50,000 kronor till 800,000 kronor.

60:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 70) att under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen hälsovård i allmänhet, med rubriken statens skola för utbildning av distriktsköterskor uppföra ett ordinarie anslag av 24,000 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:t förevarande förslag skulle för vinnande av förökning ur budgetteknisk synpunkt i stället för de två anslagen för bestridande av kostnaderna för en statens skola för utbildning av distriktsköterskor samt till stipendier för sjuksköterskor för genomgående av distriktsköterskeskolan i riksstaten uppföras ett gemensamt anslag, benämnt statens skola för utbildning av distriktsköterskor, till belopp motsvarande summan av de två nuvarande anslagen eller 24,000 kronor. Då behov av medel till de ändamål, för vilka de två anslagen beviljats, allt framgent torde föreligga och båda anslagen under de senare budgetperioderna utgått med oförändrade belopp, har det sammanslagna anslaget ansetts böra i riksstaten uppföras såsom ordinarie.

Då riksdagen ansett sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om sammanslagning av de anslag, varom nu är fråga, och ej haft något att erinra mot att det sålunda sammanslagna anslaget erhåller karaktär av ordinarie liksom ej heller mot anslagets belopp, får riksdagen anmäla, att riksdagen, under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen hälsovård i allmänhet, med rubriken *statens skola för utbildning av distriktsköterskor* uppfört ett ordinarie anslag av 24,000 kronor.

62:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71) har riksdagen till *bidrag för anställning av distriktsköterskor* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 190,000 kronor.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 72) att till dyr-

tidshjälp åt distriktssköterskor för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 2,000 kronor.

Då varken storleken av det nu föreslagna anslaget belopp eller vad i statsrådsprotokollet anförts i fråga om viss ändring av bestämmelserna för dyrtidshjälps utgående till distriktssköterskor och distriktsbarnmorskor givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *dyrtidshjälp åt distriktssköterskor* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,000 kronor.

64:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 73) att till stipendier för deltagande i kurs för utbildande av instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukhus för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 4,000 kronor.

Då riksdagen i likhet med departementschefen anser syftet med nu ifrågasvarande kurser betydelsefullt, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *stipendier för deltagande i kurs för utbildande av instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukhus* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 4,000 kronor.

65:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74) har riksdagen till *bidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor och reservbarnmorskor* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 710,000 kronor.

66:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 75) att till dyrtidshjälp åt distriktsbarnmorskor m. fl. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 62 anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *dyrtidshjälp åt distriktsbarnmorskor m. fl.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

67:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 76) att höja det ordinarie förslagsanslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen, nu 87,828 kronor, med 17,172 kronor till 105,000 kronor.

I riksstaten för budgetåret 1926—1927 är uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 87,828 kronor till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen. Av ifrågasvarande anslag äro 38,440 kronor avsedda för staten för barnmorskeläroanstalten i Stockholm och 47,940 kronor för staten för barnmorskeläroanstalten i Göteborg. Därjämte utgå 90 kronor till medikamenter vid barnbördshuset Pro Patria och 1,358 kronor såsom ersättning för avskriven kyrkotionde till barnmorskeläraren i Lund. Sistnämnda belopp utgår, sedan barnmorskeundervisningsanstalten i Lund upphört, enligt Eders Kungl. Maj:ts brev den 18 oktober 1907 under viss förutsättning såsom bidrag till uppehållande av verksamheten vid det av Malmöhus läns landsting bekostade barnbördshuset i Lund.

I samband med beslut om förhöjning av det dåvarande ordinarie bestämda anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen i och för omorganisation av berörda undervisning biföll 1921 års riksdag av Eders Kungl. Maj:t framlagt förslag om förhöjning till 15,500 kronor av ett redan tidigare utgående anslag till repetitionskurser för barnmorskor.

Sistberörda anslag höjdes för budgetåret 1926—1927 till 17,250 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har nu ifrågasatt, att medelsbehovet för anordnande av repetitionskurser för barnmorskor hädanefter skulle tillgodoses från det ordinarie förslagsanslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen. På grund härav har föreslagits, att sistberörda anslag, beräknat till samma belopp som för innevarande budgetår eller 87,828 kronor, ökas med ett belopp, motsvarande den beräknade kostnaden för repetitionskurserna, dock — för erhållande av avrundning å det sammanlagda anslaget — med någon jämkning, eller med 17,172 kronor. Anslaget skulle sålunda upptagas med ett till 105,000 kronor förhöjt belopp.

Då riksdagen ansett sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om sammanslagning av ordinarie förslagsanslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen med anslaget till repetitionskurser för barnmorskor samt storleken av det äskade nya anslaget icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *barnmorskeundervisningen och barnbördshusen*, nu 87,828 kronor, med 17,172 kronor till 105,000 kronor.

68:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77) har riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *skyddskoppymningen*, nu 190,000 kronor, med 50,000 kronor till 140,000 kronor.

69:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78) att — med uteslutande ur riksstaten av de under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården uppförda ordinarie reservationsanslagen till resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl., till resestipendier åt vid hospital och asyler anställda läkare, till resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl., till resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård samt till resestipendier åt civila läkare — under samma avdelning, underavdelningen hälsovård i allmänhet, med rubriken resestipendier åt vissa läkare uppföra ett ordinarie reservationsanslag av 15,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om sammanslagning av nu ifrågavarande anslag och icke haft något att erinra mot storleken av det föreslagna nya anslagets belopp, får alltså anmäla, att riksdagen — med uteslutande ur riksstaten av de under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården uppförda ordinarie reservationsanslagen till resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl., till resestipendier åt vid hospital och asyler anställda läkare, till resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl., till resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård samt till resestipendier åt civila läkare — under samma avdelning, underavdelningen hälsovård i allmänhet, med rubriken *resestipendier åt vissa läkare* uppfört ett ordinarie reservationsanslag av 15,000 kronor.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 79) att godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringar i grunderna för användningen av de till förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden anvisade medel.

Vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, har icke givit riksdagen anledning till annan erinran än att riksdagen, som visserligen ansett en nedsättning av nu gällande minimibelopp för statsbidrag till anskaffande, drift och underhåll av automobiler motiverad, funnit bestämmelsen om minimibelopp icke helt böra borttagas. Enligt riksdagens mening skulle nämligen härigenom avsevärda indirekta kostnader kunna uppstå, och synes för den skull försiktigheten bjuda, att, innan erfarenhet vunnits om de verkningar, en nedsättning av minimibeloppet i enlighet med vad medicinalstyrelsen föreslagit eller till 1,000 kronor kan medföra och mot vilket förslag riksdagen icke haft något att erinra, minimum för statsbidraget tills vidare bestämmas till sagda belopp.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen godkänt av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade ändringar i grunderna för användningen av de till *förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* anvisade medel med av riksdagen angiven jämkning.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

71:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 81)

dels besluta, att utöver nu befintliga befattningar vid länsstyrelserna skola från och med den 1 juli 1927 i nedannämnda län inrättas följande tjänster, nämligen:

Befattningar.	Antal
<i>Malmöhus län:</i>	
Länsnotarie av 2:a klass	1
<i>Norrbottens län:</i>	
Länsbokhållare av 1:a klass	1;

dels godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade förslagen till ordinarie avlöningsstat samt till övergångsstat för befattningshavare vid länsstyrelserna, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till befattningshavare vid länsstyrelserna, nu 3,950,000 kronor, med 1,200 kronor till 3,951,200 kronor.

Ehuru riksdagen icke kunnat undgå att hysa tveksamhet mot att under förhanden varande förhållanden, då utredning pågår om förenkling i arbetsmetoderna och inskränkning av personalen inom vissa områden av statsförvaltningen, uppföra nya befattningar å ordinarie stat, har riksdagen dock av den förebragta utredningen blivit övertygad om att ett stadigvarande behov av de tjänster, Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit till uppförande å sådan stat, måste anses föreligga, och synes riksdagen, att med inrättandet av tjänsterna ifråga rimligtvis icke bör anstå.

Då riksdagen ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att utöver nu befintliga befattningar vid länsstyrelserna skola från och med den 1 juli 1927 i nedannämnda län inrättas följande tjänster, nämligen:

Befattningar.	Antal.
<i>Malmöhus län:</i>	
Länsnotarie av 2:a klass	1

<i>Norrbottens län:</i>	
Länsbokhållare av 1:a klass	1,

dels godkänt de av departementschefen i statsrådsprotokollet över social-ärenden den 4 januari 1927 förordade förslagen till ordinarie avlöningsstat samt till övergångsstat för befattningshavare vid länsstyrelserna, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928,

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till *befattningshavare vid länsstyrelserna*, nu 3,950,000 kronor, med 1,200 kronor till 3,951,200 kronor.

72:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 82) att

dels besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1927 äga tillämpning å landsfogdar samt att i samband därmed rätten för landsfogdarna till expeditionslösen samt till arvode för försäljning av utmätt fast egendom skall upphöra;

dels bestämma antalet landsfogdar och dessa befattningshavares placering i lönegrad på följande sätt:

Befattning.	Lönegrad.
24 landsfogdar	B 27

dels föreskriva, att vid tillämpning i fråga om landsfogdar av de i 13 § 3 mom. 1 punkten i förenämnda avlöningsreglemente givna bestämmelserna om tjänstemans förflyttningsskyldighet med uttrycket »det verk, han tillhör eller varunder han lyder» skall förstås landsstaten i allmänhet, utan begränsning till det egna länet;

dels besluta, att där landsfogde, å vilken nämnda avlöningsreglemente kommer att från och med den 1 juli 1927 äga tillämpning, enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i staten upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av juli månad 1927 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad 1927 innehar, i förskott uppburit för juli månad 1927, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande;

dels förklara, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löne-regleringen för befattningshavare vid statsdepartement med flera verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande landsfogdarna;

dels godkänna följande stat för landsfogdarna, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

	Stat.	Kronor.
Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		228,000
Övergångslön, <i>förslagsanslag</i>		11,000
	Summa kronor	239,000

dels ock under avdelningen överståthållarämbetet och landsstaten med rubriken landsfogdarna uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 239,000 kronor.

Vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen kommit till den uppfattningen, att frågorna om ny definitiv lönerreglering för landsfogdarna och landsfiskalerna måste anses i vissa avseenden äga sådant samband med varandra, att de lämpligen böra i ett sammanhang vinna sin lösning. Då förslag om lönerreglering för sistnämnda befattningshavare nu icke kunnat föreläggas riksdagen, har riksdagen sålunda redan av denna anledning funnit, att lönerregleringen för landsfogdarna bör till ett kommande år anstå.

Såsom stöd för denna sin uppfattning vill riksdagen erinra om, att 1925 års riksdag i sin skrivelse nr 157 i anledning av riksdagens år 1924 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 januari—30 juni 1923 på given anledning ifrågasatt, huruvida icke gränserna mellan landsfogdes och landsfiskals befogenhet och tjänsteåligganden borde på ett tydligare sätt uppdragas, då gällande föreskrifter icke syntes lämna den vägledning härutinnan, som av 1917 års riksdag i dess skrivelse nr 216 angående omorganisation av fögderiförvaltningen m. m. åsyftats. I sistnämnda skrivelse hade riksdagen betonat nödvändigheten av, att landsfogdarnas och landsfiskalernas befogenheter och åligganden inom det gemensamma arbetsområdet i möjligaste mån och i varje fall skarpare, än som skett i det då framlagda förslaget, fixerades i förhållande till varandra, så att de olägenheter, som föranletts av den svävande arbetsfördelningen mellan kronofogde och länsman i den dåvarande organisationen, kunde för framtiden undvikas. 1925 års riksdag anhöll på grund härav, att Eders Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande frågan om vidtagande av sådana ändringar i gällande instruktioner för landsfogdar och landsfiskaler, att dessa tjänstemäns befogenhet och åligganden, i möjligaste mån och skarpare än vad som nu är fallet, särskiljas från varandra.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, är utredningen av denna fråga ännu icke av Eders Kungl. Maj:t slutförd.

Vid nu angivna förhållande har riksdagen icke ingått på någon närmare prövning av frågan om landsfogdarnas lönegradsplacering. Riksdagen vill emellertid hava uttalat önskvärldheten av att, innan nytt förslag till lönerreglering förelägges riksdagen, ytterligare måtte tagas under övervägande, huruvida icke landsfogdarna nu tillkommande sportler böra i samband med lönerregleringen helt borttagas, ävensom att utredning måtte verkställas, huruvida icke en differentiering av landsfogdarnas löner med hänsyn till deras olika arbetsbördas skäligen bör äga rum.

På grund av denna riksdagens ståndpunkt bör ordinarie anslaget till fögderiförvaltningarna i riksstaten upptagas till samma belopp som för innevarande budgetår, ökat med 7,000 kronor, avseende avlöningsmedel till å övergångsstaten för landsstaten nu uppförda två landsfiskaler, vilket belopp synts riksdagen lämpligen böra inräknas i nämnda anslag. Det nuvarande anslaget till vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna torde böra uppföras med oförändrat belopp, 50,000 kronor. Slutligen torde, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, ett extra anslag å 200 kronor böra anvisas för beredande av ortstillägg till landsfogden i Göteborgs och Bohus län.

Till frågan om tillfällig löneförbättring för landsfogdarna återkommer riksdagen i annat sammanhang.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen under förevarande punkt anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke vunnit riksdagens bifall.

73:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 83) att

dels godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade förslaget till övergångsstat för landsfiskaler, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

dels ock, med uteslutande ur riksstaten av det under avdelningen överståthållarämbetet och landsstaten uppförda ordinarie anslaget till fögderiförvaltningarna, under samma avdelning med rubriken härads-skrivare och landsfiskaler uppföra ett ordinarie anslag av 2,253,800 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 72 här ovan anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt det av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1927 förordade förslaget till övergångsstat för landsfiskaler, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928,

dels ock höjt det ordinarie anslaget till *fögderiförvaltningarna*, nu 2,368,000 kronor, med 7,000 kronor till 2,375,000 kronor.

74:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 84) att, med uteslutande ur riksstaten av det under avdelningen överståthållarämbetet och landsstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, under samma avdelning med rubriken vikariatsersättningar vid härads-skrivar- och landsfiskalstjänster uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 50,000 kronor.

Hänvisande till vad riksdagen under punkt 72 här ovan anført får riksdagen anmäla, att riksdagen upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna* med oförändrat belopp, 50,000 kronor.

75:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 85) och under hänvisning till vad riksdagen under punkterna 71 och 72 anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen ur riksstaten uteslutit det ordinarie anslaget till *övergångsstat för landsstaten*.

76:o) Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 72 här ovan anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *ortstillägg till landsfogden i Göteborgs och Bohus län* anvisat ett extra anslag av 200 kronor.

77:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86) att till ersättning åt lappfogdar m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 46,350 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att till var och en av de nuvarande innehavarna av de fyra lappfogdetjänsterna skulle utgå avlöningstillägg å 500 kronor jämte dyrtidstillägg efter vanliga grunder. I följd härav borde ifrågavarande anslag för nästkommande budgetår höjas med 2,000 (4×500) kronor, varjämte, i anslutning till förslag av landsstatslönesakkunniga, förslagsvis 800 kronor beräknats till eventuellt erforderliga ökningar av lappfogdarnas expensmedel. Anslaget har alltså beräknats till (43,550 + 2,000 + 800) 46,350 kronor.

Då riksdagen funnit skäl tala för att avlöningsförhöjning i form av provisoriskt avlöningstillägg nu beredes lappfogdarna samt avlöningstilläggets storlek ej givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan. Jämväl förslaget om ökning av lappfogdarnas expensmedel har riksdagen godkänt.

Riksdagen har alltså till *ersättning åt lappfogdar m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 46,350 kronor.

Polisväsendet.

78:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87) har riksdagen till *polisväsendet i riket* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,640,000 kronor.

79:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88) har riksdagen till *vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 464,000 kronor.

80:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89) har riksdagen till *särskild polis för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 150,000 kronor.

Diverse.

81:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90) att nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg, nu 440,000 kronor, med 40,000 kronor till 400,000 kronor.

Då riksdagen, såsom framgår av vad anförts under punkt 72 här ovan, ansett sig icke kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om lönereglering för landsfogdarna, har riksdagen minskat förevarande anslag med allenast 15,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *ålderstillägg*, nu 440,000 kronor, med 15,000 kronor till 425,000 kronor.

82:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att höja det ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor till 150,000 kronor.

Riksdagen, som förutsätter, att den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av förevarande anslag är av tillfällig natur, har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså höjt det ordinarie reservationsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor till 150,000 kronor.

83:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu 1,375,000 kronor, med 75,000 kronor till 1,450,000 kronor.

84:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95) angående det ordinarie förslagsanslaget till *tryckningskostnader*, kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

Övriga ordinarie anslag.

85:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under femte huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Riksdagen har i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört samtliga de ordinarie anslag under femte huvudtiteln, vilka icke blivit här ovan särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 5 april 1927.

Med undersåtlig vördnad: